

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 413/01
Zo dňa: 15.05.2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo:
Počet strán: 35

PROTOKOL

o výsledku kontroly efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov štátneho rozpočtu na prípravu a uplatnenie absolventov vybraných vysokých škôl na trhu práce a plnenie vybraných ukazovateľov hospodárenia, študijného a učebného procesu

Vysoká škola múzických umení v Bratislave

Bratislava, október 2013

Zoznam použitých skratiek:

VŠ	vysoká škola
VVŠ	verejná vysoká škola
VŠMU	Vysoká škola múzických umení
ŠR	štátny rozpočet
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
MK SR	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
MF SR	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
VEGA	Vedecká grantová agentúra MŠVVaŠ SR a Slovenskej akadémie vied
KEGA	Kultúrna a edukačná grantová agentúra MŠVVaŠ SR
IKT	Informačno-komunikačné technológie
HTF	Hudobná a tanečná fakulta
DF	Divadelná fakulta
FTF	Filmová a televízna fakulta
ERASMUS	Podprogram na vysokoškolské vzdelávanie v rámci Programu Európskej únie celoživotného vzdelávania
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
DZ	Dlhodobý zámer
AVF	Audiovizuálny fond
AS	Akademický senát
AIS	Akademický informačný systém

Obsah

1.	Charakteristika kontrolovaného subjektu	4
1.1.	Právne postavenie a činnosť VŠMU.....	4
1.2	Organizačná štruktúra VŠMU, orgány akademickej samosprávy a úroveň samosprávnej pôsobnosti.....	5
2.	Rozpočet VŠMU - analýza financovania vysokoškolského vzdelávania	7
2.1	Štruktúra verejných finančných prostriedkov na financovanie VŠMU	7
2.2	Plnenie cieľov, merateľných ukazovateľov a indikátorov programového rozpočtovania.....	8
3.	Zhodnotenie hospodárenia vo VŠMU.....	12
3.1.	Účtovná závierka	12
3.1.1	Inventarizácia, využívanie majetku VŠMU pre vzdelávanie	13
3.1.2	Zabezpečenie vnútornej kontroly	15
3.2	Analýza výnosov a nákladov	15
3.2.1	Analýza vybraných druhov výnosov	16
3.2.2	Analýza vybraných druhov nákladov	18
3.3	Vyhodnotenie merateľných ukazovateľov - efektívnosť, účinnosť.....	22
4.	Uplatnenie absolventov VŠMU a realizácia Dlhodobého zámeru.....	23
4.1	Zhodnotenie realizácie Dlhodobého zámeru VŠMU.....	23
4.2	Analýza uplatnenia absolventov na trhu práce	25
4.3	Podporné aktivity VŠMU pre uplatnenie absolventov	31
5.	Zhrnutie.....	32
6.	Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov podľa preverovaných oblastí	34

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 413/01 z 15.05.2013 vykonali:

Ing. Oľga Mikulová, vedúca kontrolnej skupiny,
Ing. Mária Ružičková, členka kontrolnej skupiny,
Mgr. Lucia Maťufková, členka kontrolnej skupiny,

kontrolu efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov štátneho rozpočtu na prípravu a uplatnenie absolventov vybraných vysokých škôl na trhu práce a plnenie vybraných ukazovateľov hospodárenia, študijného a učebného procesu, ktorej účelom bolo preveriť efektívnosť a účinnosť vynakladania prostriedkov štátneho rozpočtu, ktoré Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR poskytlo vybraným vysokým školám na poskytovanie vysokoškolského vzdelania prvého a druhého stupňa v dennej forme z hľadiska uplatnenia absolventov na trhu práce. Preveriť a analyzovať vybrané ukazovatele hospodárenia vybraných vysokých škôl a vybrané ukazovatele študijného a učebného procesu.

Kontrola bola vykonaná v čase od 30.05.2013 do 30.09.2013 vo Vysokej škole múzických umení v Bratislave, Ventúrska 3, 813 01 Bratislava, IČO 00397431. Kontrolovaným obdobím bol rok 2010 až 2012 a súvisiace obdobie v nadväznosti na získané informácie o kontrolovanom subjekte.

Predmetom kontroly bolo podľa programu kontroly analyzovať a zhodnotiť:

- rozpočet VŠMU - analýza financovania vysokoškolského vzdelávania
- hospodárnosť čerpania verejných finančných prostriedkov na poskytovanie VŠ
- vzdelávania
- zhodnotenie realizácie Dlhodobého zámeru verejnej vysokej školy
- uplatnenie absolventov VŠMU na pracovnom trhu

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu

1.1. Právne postavenie a činnosť VŠMU

Vysoká škola múzických umení v Bratislave je najvyššou akreditovanou vzdelávacou, umeleckou a vedeckovýskumnou ustanovitzhou v oblasti hudobného, divadelného a filmového umenia na Slovensku. Podľa charakteru a rozsahu svojej činnosti je univerzitnou vysokou školou v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o vysokých školách“). Je verejnoprávnou a samosprávnou inštitúciou, ktorá sa zriaďuje a zrušuje zákonom.

VŠMU bola zriadená zákonom Slovenskej národnej rady č. 88 Zb. zo dňa 09.06.1949 s účinnosťou od 30.06.1949. V citovanom zákone sa uvádza plánované otvorenie štyroch študijných odborov: hudobného, dramatického, tanečného a filmového. Vládnym nariadením č. 80/1951 Zb. zo dňa 02.10.1951 o organizačných zmenách na vysokých školách, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 24.10.1951 sa ustanovilo, že Vysoká škola múzických umení v Bratislave sa delí na dve fakulty - fakultu Hudobnú a na fakultu Divadelnú.

Zákon o vysokých školách č. 19/1966 Zb. s účinnosťou do 01.09.1980 a následne aj zákon o vysokých školách č. 39/1980 Zb. vo svojich prílohách zaradili VŠMU medzi vysoké školy umeleckého smeru s dvomi fakultami Hudobnou a Divadelnou. Uvedená štruktúra VŠMU bola zmenená až po 17. novembri 1989, keď v roku 1990 Nariadením vlády Českej a Slovenskej federatívnej republiky č. 349/1990 Zb. o zmenách v organizácii VŠMU v Bratislave s účinnosťou od 28.08.1990 bola zrušená Divadelná fakulta a zriadená Činoherná a bábkárska fakulta a Filmová a televízna fakulta. V roku 1991 schválil akademický senát VŠMU zmenu názvu Hudobnej fakulty na „Hudobná a tanečná fakulta“ a v roku 2004 bol zmenený aj názov Činohernej a bábkarskej fakulty na „Divadelná fakulta“.

Právne postavenie VŠMU upravuje Štatút VŠMU a Organizačný poriadok VŠMU. Hlavnou úlohou VŠMU podľa Štatútu je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a tvorivá umelecká činnosť alebo tvorivé vedecké bádanie, čím v zmysle svojho poslania prispieva k rozvoju tvorivých schopností študentov a napomáha rozvoju národného a všeľudského kultúrneho bohatstva.

V zmysle platnej legislatívy VŠMU poskytuje vysokoškolské vzdelávanie na bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni v riadnom dennom štúdiu a vo vybraných študijných programoch doktorandského štúdia aj v externej forme. Udeľuje absolventom jednotlivých stupňov a foriem vzdelávania vysvedčenia a diplomy a priznáva akademické tituly a umelecko - akademické hodnosti.

1.2 Organizačná štruktúra VŠMU, orgány akademickej samosprávy a úroveň samosprávnej pôsobnosti

Organizačná štruktúra VŠMU bola upravená v Organizačnom poriadku, ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.12.2011. V preverovanom období rokov 2010 a 2011 bol v platnosti organizačný poriadok schválený 17.03.2008 s účinnosťou od 18.03.2008. Organizačná štruktúra VŠMU je tvorená:

1. Fakultami:

- Divadelnou fakultou
- Filmovou a televíznou fakultou
- Hudobnou a tanečnou fakultou

Poslanie, činnosť a základné povinnosti fakúlt definuje zákon o vysokých školách a štatúty jednotlivých fakúlt. Organizáciu a riadenie fakúlt upravujú ich organizačné poriadky.

2. Rektorátom, ktorý ako hospodársko-správne pracovisko VŠMU pripravuje podklady pre rokovania a rozhodovanie akademických orgánov a vedúcich zamestnancov VŠMU a zabezpečuje výkon týchto rozhodnutí. Činnosť rektorátu upravuje organizačný poriadok rektorátu VŠMU.

3. Ďalšími pracoviskami sú:

- Katedra jazykov VŠMU - vzdelávacie pracovisko s celoškolskou pôsobnosťou;
- Ústredná knižnica a Študijné informačné stredisko VŠMU s celoškolskou pôsobnosťou;
- Centrum umenia a vedy - umelecké a výskumné pracovisko s celoškolskou pôsobnosťou, ktorého organizáciu, činnosť a zameranie upravuje Organizačný poriadok Centra umenia a vedy;
- Oddelenie Informačno-komunikačných technológií.

Základom akademickej samosprávy VŠMU je akademická obec, ktorá okrem iného volí a odvoláva členov orgánov akademickej samosprávy VŠMU a jednotlivých fakúlt. Akademickú obec tvoria vysokoškolskí učitelia, umeleckí a výskumní pracovníci, ďalší zamestnanci VŠMU s vysokoškolským vzdelaním a študenti VŠMU na všetkých stupňoch štúdia.

Orgánmi akademickej samosprávy VŠMU sú v zmysle zákona o vysokých školách Akademický senát VŠMU, Rektor VŠMU, Umelecká a vedecká rada VŠMU a Disciplinárna komisia. Postavenie, pôsobnosť a právomoci týchto orgánov upravoval štatút VŠMU ktorý bol schválený AS VŠMU dňa 7.12.2007 a nadobudol platnosť registráciou na Ministerstve školstva SR dňa 31.01.2008 vrátane dodatku zo dňa 13.04.2011 V priebehu výkonu kontroly bol vydaný nový štatút s účinnosťou od 13.08.2013.

Akademický senát VŠMU je orgán akademickej samosprávy VŠMU, ktorý sa skladá z volených zástupcov Akademickej obce VŠMU a má 18 členov. Z toho je 12 členov zamestnaneckej časti a 6 členov študentskej časti Akademickej obce VŠMU. Ich funkčné obdobie je trojročné. Do pôsobnosti AS VŠMU okrem iného patrí najmä schvaľovanie vnútorných predpisov VŠMU, návrhu rozpočtu VŠMU, dlhodobého zámeru VŠMU, výročnej správy o činnosti a o hospodárení VŠMU, podmienok prijatia na štúdium, schvaľuje návrhy rektora na vymenovanie a odvolanie prorektorov, členov vedeckej rady a členov správnej rady na zriadenie.

Zasadnutia AS VŠMU sa riadia rokovacím poriadkom platným a účinným od 17.05.2012 v kontrolovanom období rokov 2010, 2011 a do 17.05.2012 sa riadili rokovacím poriadkom zo dňa 17.12.2002. Podľa rokovacieho poriadku sa AS VŠMU schádza na svoje riadne zasadnutia najmenej dva razy za semester. Preverení zápisníci AS VŠMU bolo zistené, že v roku 2010 sa konalo 6 zasadnutí AS VŠMU z toho len 1 v zimnom semestri, v roku 2012 sa konali 4 zasadnutia AS VŠMU len v letnom semestri a v roku 2013 sa konali 3 zasadnutia tiež len v letnom semestri. Na základe uvedeného kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že VŠMU nepostupovala v súlade s čl. 2 ods. 1 rokovacím poriadkom AS VŠMU.

Štatutárnym orgánom VŠMU je rektor, ktorý je oprávnený konať v mene školy vo všetkých veciach, riadiť ju a zastupovať navonok a vykonávať činnosti v zmysle zákona o vysokých školách podrobne uvedených v Štatúte VŠMU.

Umelecká a vedecká rada VŠMU je jedným z orgánov AS VŠMU, ktorej členmi sú významní odborníci z oblastí, v ktorých škola uskutočňuje vzdelávaciu, vedeckú, umeleckú a tvorivú činnosť. Z titulu svojej funkcie sú členmi Umeleckej a vedeckej rady VŠMU prorektori a dekaní fakúlt. UVR VŠMU okrem iného prerokúva dlhodobý zámer školy, pravidelne, najmenej však raz za rok hodnotí úroveň školy vo vzdelávacej činnosti a v oblasti umenia.

Disciplinárna komisia ako orgán akademickej samosprávy verejnej vysokej školy alebo fakulty prerokúva disciplinárne priestupky študentov a predkladá návrh na rozhodnutie rektorovi. V podmienkach VŠMU je disciplinárna komisia zriadená len na jednotlivých fakultách.

Verejný záujem v činnosti VŠMU najmä v súvislosti s využívaním jej majetku a finančných prostriedkov poskytnutých štátom presadzuje a uplatňuje Správna rada VŠMU, ktorej členov vymenúva a odvoláva minister. V roku 2011 boli celkom 3 zasadnutia SR. V roku 2012 sa uskutočnilo jedno zasadnutie dňa 24.05.2012, ktorého programom bolo schválenie rozpočtu VŠMU a vyjadrenie SR k výročnej správe o činnosti a hospodárení za rok 2011.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že v rámci samosprávnej pôsobnosti má VŠMU spracované vnútorné predpisy v súlade s § 15 zákona o vysokých školách.

Fakulty VŠMU majú spracovaný svoj štatút, organizačný poriadok, študijný poriadok a smernice v zmysle § 33 zákona o vysokých školách. Prostredníctvom orgánov akademickej samosprávy fakulty VŠMU určujú počty študentov a podmienky prijatia na štúdium programov uskutočňovaných na fakulte. Fakulty si určujú počty a štruktúru pracovných miest zamestnancov fakulty vrátane uzatvárania a zrušovania pracovnoprávných vzťahov v súlade so štatútom VŠMU. Kontrolnej skupine NKÚ SR boli predložené zápisnice zo zasadnutí AS FTF zo dňa 03.07.2012, HTF zo dňa 01.09.2011, a DF zo dňa 17.05.2011, na ktorých boli schválené aktualizované organizačné štruktúry jednotlivých fakúlt a počty zamestnaneckých miest.

Kontrolou bolo zistené, že VŠMU má spracovanú vnútornú smernicu Zásady výberového konania na obsadzovanie pracovných miest vysokoškolských učiteľov, pracovných miest výskumných pracovníkov, funkcií profesorov a docentov a funkcií vedúcich zamestnancov, avšak tieto nie sú zverejnené na internetovej stránke školy.

NKÚ SR odporúča vykonávať aktualizáciu interných predpisov VŠMU a zabezpečiť ich zverejnenie na webovej stránke VŠMU.

2. Rozpočet VŠMU - analýza financovania vysokoškolského vzdelávania

2.1 Štruktúra verejných finančných prostriedkov na financovaní VŠMU

Na zabezpečenie svojej činnosti mala VŠMU zostavený rozpočet podľa § 16 ods. 1 zákona č. 131/2002 o vysokých školách, ktorý bol v súlade § 10 ods. 6 cit. zákona schválený Akademickým senátom a Správnou radou VŠMU na rok 2010 v objeme 5 910 tis. eur, rok 2011 v objeme 6 056 tis. eur a pre rok 2012 v objeme 6 309 tis. eur.

Rozpočet VŠMU bol v preverovaných rokoch tvorený predovšetkým z nasledovných zdrojov:

- dotácia na bežné a kapitálové výdavky zo ŠR z kapitoly MŠVVaŠ SR
- dotácia z iných kapitol ŠR – Ministerstvo kultúry SR, Audiovizuálny fond
- dotácie z EFRR
- vlastné a ostatné príjmy

Hlavným zdrojom financovania VŠMU boli dotácie zo štátneho rozpočtu poskytnuté v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, ktoré boli rozpočtované v rámci programu 077 – *Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl*. Postup rozpisu dotácií na jednotlivé roky kontrolovaného obdobia upravovala „Metodika rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu VVŠ“ (ďalej len „Metodika“). Metodika vychádzala z ustanovení zákona o vysokých školách. V zmysle Metodiky dotácie zo štátneho rozpočtu na bežné výdavky VVŠ boli poskytnuté formou bežných transferov a dotácie na kapitálové výdavky formou kapitálových transferov.

Podľa § 89 ods. 4 zákona o vysokých školách pri určovaní dotácie na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov je rozhodujúci počet študentov, počet absolventov, ekonomická náročnosť uskutočňovaných študijných programov, začlenenie vysokej školy podľa § 2 ods. 13, kvalita, uplatnenie absolventov v praxi a ďalšie hľadiská súvisiace so zabezpečením výučby. Postup rozpisu ako aj určenie výšky dotácií na mzdy a poistné, na tovary a služby na štipendiá doktorandov v dennej forme štúdia, na špecifiká a na kapitálové výdavky je podrobne

uvedený v Metodike rozpisu dotácií zo štátneho rozpočtu VVŠ a prepočet vykonáva MŠVVaŠ SR na základe údajov poskytovaných VŠ. Pre výpočet dotácií na mzdy a poistné, ktoré tvoria podstatnú časť z dotácií je stanovený tzv. koeficient odboru (KO) odvodený od normatívneho počtu študentov na jedného vysokoškolského učiteľa a od normatívneho počtu nepedagogických zamestnancov na jedného vysokoškolského učiteľa pre daný študijný odbor. Pre umelecké odbory vrátane dizajnu a teda aj pre VŠMU bol tento koeficient 5,11. Stanovenie koeficientov a prepočet celkovej výšky dotácie je v kompetencii MŠVVaŠ SR.

Návrh rozpisu dotácií pozostával z podprogramov a prvkov programu 077, podľa ktorých VŠMU následne vypracovala a zostavovala svoje rozpočty na príslušné fakulty.

2.2 Plnenie cieľov, merateľných ukazovateľov a indikátorov programového rozpočtovania

Kontrolná skupina NKÚ SR vykonala analýzu čerpania verejných finančných prostriedkov určených na financovanie VŠMU v zmysle zákona o vysokých školách, pričom sa sústredila na finančné prostriedky poskytované formou dotácií na základe dotačných zmlúv. Analýzou bolo zistené nasledovné:

V roku 2010 boli VŠMU na základe dotačnej zmluvy zo dňa 19.02.2010 poskytnuté dotácie na bežné výdavky vo výške 5 327 725 eur uvedená suma bola upravená 7 dodatkami k zmluve, podľa ktorých bola k 13.12.2010 suma dotácie na bežné výdavky zvýšená na 5 649 091 eur a poskytnutá dotácia na kapitálové výdavky v sume 129 085 eur.

V roku 2011 boli VŠMU na základe dotačnej zmluvy zo dňa 21.03.2011 poskytnuté dotácie na bežné výdavky vo výške 5 599 140 eur uvedená suma bola upravená 5 dodatkami k zmluve, podľa ktorých bola k 05.12.2011 suma dotácie na bežné výdavky zvýšená na 5 698 338 eur a dotácia na kapitálové výdavky na 50 008 eur.

V roku 2012 boli VŠMU na základe dotačnej zmluvy zo dňa 29.12.2011 poskytnuté dotácie na bežné výdavky vo výške 5 675 976 eur uvedená suma bola upravená v zmysle 5 dodatkov k zmluve, podľa ktorých bola k 12.09.2012 suma dotácie na bežné výdavky upravená na 5 756 774 eur a poskytnutá dotácia na kapitálové výdavky v sume 20 945 eur.

Prehľad o štruktúre a objeme bežných a kapitálových dotácií poskytnutých zo štátneho rozpočtu z kapitoly MŠVVaŠ SR v rámci dotačných zmlúv v rokoch 2010, 2011 a 2012 je uvedený v nasledovnej tabuľke:

Bežné dotácie	Rok		
	2010	2011	2012
077 11 na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov	4 962 167	4 641 705	4 734 076
v tom: štipendiá doktorandov	393 186	374 124	420 980
077 12 - na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť	541 986	835 140	744 273
v tom : 077 12 01 VEDA	489 039	797 246	704 725
077 12 02 VEGA	9 393	4 088	2 372
077 12 05 KEGA	43 554	33 806	37 176
077 15 - na sociálnu podporu študentov	144 938	221 493	278 425
v tom : 077 15 01 sociálne štipendiá	95 800	172 720	194 102
077 15 02 motivačné štipendiá	47 200	46 800	46 800
077 15 03 kultúrne aktivity študentov	1 938	1 973	37 523
Spolu:	5 649 091	5 698 338	5 756 774

Kapitálové dotácie	2010	2011	2012
077 11 - na uskutočňovanie akreditovaných študijných programov	120 000	43 973	20 000
v tom: rok 2010 - rek. okien a fasády na Venturskej ul.	120 000	-	-
rok 2011 - vybudovanie akustic. zádverí na FTF	-	43 973	-
rok 2012 - debarierizácia priestorov školy	-	-	20 000
077 12 - na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť	9 085	6 035	945
v tom: 077 12 02 VEGA	861	1 644	945
077 12 05 KEGA	8 224	4 391	0,00
Spolu:	129 085	50 008	20 945

Zdroj: VS VŠMU

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila dodržanie záväzných ukazovateľov prijímateľom dotácie v zmysle článku III. Dotačnej zmluvy v rokoch 2010, 2011 a 2012. Kontrolou bolo preverené dodržiavanie čerpania poskytnutých finančných prostriedkov na bežné výdavky a kapitálové výdavky.

V roku 2010 v zmysle Dodatku č. 1 zo dňa 22.03.2010 k dotačnej zmluve MŠVVaŠ SR poskytlo VŠMU finančné prostriedky formou kapitálovej dotácie v sume 120 000 eur na rekonštrukciu okien a fasády budovy na Ventúrskej ulici v Bratislave, ktorá bola do konca roku 2010 zrealizovaná. Kapitálová dotácia v sume 9 085 eur poskytnutá na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť v rámci projektov VEGA a KEGA nebola do konca roku vyčerpaná, jej zostatok v sume 1 053,42 eur vysoká škola použila v roku 2011 v súlade s § 89 ods. 10 zákona o vysokých školách.

V roku 2011 v zmysle dodatkov k dotačnej zmluve MŠVVaŠ SR poskytlo VŠMU finančné prostriedky formou kapitálovej dotácie v sume 43 973 eur na vybudovanie akustických zádverí stavebné práce začali v roku 2011 a boli ukončené v I. štvrtroku 2012. Kapitálová dotácia v sume 6 035 eur bola poskytnutá na výskumnú, vývojovú a umeleckú činnosť v rámci projektov VEGA a KEGA.

V roku 2012 kapitálové dotácie určené na debarierizáciu priestorov školy v sume 20 000 eur boli do konca roku vyčerpané. Kapitálová dotácia v sume 945 eur určená na projekt VEGA zostala nevyčerpaná. Uvedenú čiastku vysoká škola použije v roku 2013 v súlade s § 89 ods. 10 zákona o vysokých školách. Ostatné kapitálové dotácie z rokov 2010, 2011 a 2012 boli vyčerpané.

Na základe uvedeného kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že v preverovanom období VŠMU čerpala z dotácií v rámci podprogramu 077 11 a 077 12 finančné prostriedky v zmysle článku III. písm. d) a v zmysle článku IV ods. 1 dotačných zmlúv.

Podľa článku III. písm. b) dotačných zmlúv celkový objem finančných prostriedkov z dotácií vynaložený na mzdy a odvody do poisťovních fondov nesmie prekročiť 80% objemu finančných prostriedkov poskytnutých VVŠ. Prehľad o výške nákladov na mzdy a odvody zamestnancov VŠMU v priebehu rokov 2010, 2011 a 2012 a ich percentuálnom podiele na celkovom objeme finančných prostriedkov poskytnutých škole na základe dotácie na bežné výdavky je zdokumentovaný v tabuľke.

Ukazovateľ	2010	2011	2012
Náklady na mzdy, odvody a poistné poskytované zo štátneho rozpočtu v eurách	4 111 787	4 219 845	4 370 542
Objem finančných prostriedkov z dotácií na bežné výdavky v eurách	5 649 091	5 698 338	5 756 774
% podiel nákladov na mzdy a odvody zamestnancov na celkovom objeme finančných prostriedkov z dotácií na bežné výdavky	72,8 %	74,1 %	75,9 %

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že v preverovanom období VŠMU čerpala z dotácií na v rámci podprogramu 077 11 finančné prostriedky v zmysle článku III. písm. b) dotačných zmlúv, čím dodržala záväzný ukazovateľ bežných výdavkov.

Sociálne štipendiá

Podľa článku III. ods. 3 dotačných zmlúv MŠVVaŠ SR poskytuje finančné prostriedky na sociálne štipendiá formou preddavku v rámci dotácie na sociálnu podporu študentov. VVŠ je povinná na požiadanie MŠVVaŠ SR oznámiť priebežný zostatok preddavku k určenému dátumu. Ak zostatok dotácie na sociálne štipendiá presahuje potreby vysokej školy na rok, na ktorý bola dotácia pridelená je VVŠ na požiadanie MŠVVaŠ SR povinná túto čiastku ministerstvu vrátiť.

Prehľad o príjmoch z dotácií poskytnutých v rámci prvku 0771501 na sociálne štipendiá v zmysle dotačných zmlúv z kapitoly MŠVVaŠ SR a výške výdavkov na sociálne štipendiá preverované kalendárne roky je zdokumentovaný v nasledovnej tabuľke:

Položka	2010	2011	2012
Výdavky na sociálne štipendiá (§ 96 zákona) za kalendárny rok	148 945	175 104	167 335
Nevyčerpaná dotácia k 31. 12. predchádzajúceho roka	56 920	3 775	1 391
Príjem z dotácie poskytnutej na soc. štip. v rámci dotačnej zmluvy z kapitoly MŠVV a Š k 31.12. bežného roka	95 800	172 720	194 102
Nevyčerpaná dotácia (-nedoplatok dotácie) k 31. 12. bežného roka	3 775	1 391	28 158
Počet študentov poberaajúcich sociálne štipendiá	125	129	136

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že v roku 2010 predstavoval zostatok nevyčerpanej dotácie na sociálnu podporu študentov 3 775 eur, v roku 2011 sumu 1 391 eur a v roku 2012 sumu 28 158 eur. Podľa vyjadrenia kvestorky v uvedených 3 rokoch MŠVVaŠ SR nepožiadalo o vrátenie predmetných zostatkov, ale ich zohľadnilo v objeme finančných prostriedkov poskytnutých VŠMU na daný účel v nasledujúcich rokoch.

Na základe preverených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že VŠMU vyčerpala v rokoch 2010, 2011 a 2012 v rámci programu 077 – Vysokoškolské vzdelávanie a veda, sociálna podpora študentov vysokých škôl verejné prostriedky vo výške záväzných ukazovateľov v zmysle dotačných zmlúv.

Podmienky a spôsob poskytovania štipendií upravuje Štipendijný poriadok VŠMU, vychádzajúci z ustanovení zákona o vysokých školách a vyhlášky Ministerstva školstva

Slovenskej republiky č. 102/2006 Z. z. o priznávaní sociálneho štipendia študentom vysokých škôl v znení neskorších zmien a doplnkov. Štipendijný poriadok bol schválený akademickým senátom VŠMU dňa 05.11.2007 a nadobudol účinnosť dňa 15.11.2007.

Kontrolou bolo zistené, že všetky 3 fakulty VŠMU majú vypracované vlastné štipendijné poriadky, ktoré boli v súlade so zákonom o vysokých školách a so Štipendijným poriadkom VŠMU.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila plnenie podmienok na priznanie sociálneho štipendia na vzorke náhodne vybraných 50 žiadostí študentov VŠMU, ktorým bolo sociálne štipendium priznané v roku 2012. Konkrétne preverila doklady priložené k týmto žiadostiam, na základe ktorých VŠMU rozhodla o nároku na sociálne štipendium a vyčíslila jeho výšku. Predmetné doklady sa týkali predovšetkým príjmu študenta a príjmov spoločne posudzovaných osôb, ako aj ďalších skutočností ovplyvňujúcich priznanie štipendia a určenie jeho výšky.

Preverením dokladov bolo zistené, že vo všetkých 50 prípadoch boli splnené zákonom stanovené podmienky na priznanie a poskytnutie sociálneho štipendia a rozhodnutia o priznaní sociálneho štipendia obsahovali náležitosti v zmysle štipendijného poriadku VŠMU.

Priemerné sociálne štipendium na 1 študenta VŠMU na mesiac v eurách predstavovalo v roku 2010 sumu 177,10 eur v roku 2011 sumu 185 eur a v roku 2012 sumu 162 eur.

Motivačné štipendiá

Ďalšie účelovo určené finančné prostriedky pridelené VŠMU v rámci dotácií zo štátneho rozpočtu majúce charakter záväzných ukazovateľov boli dotácie na motivačné štipendiá, ktoré priznáva vysoká škola študentom podľa § 96a zákona o vysokých školách:

Prehľad o príjmoch z dotácií poskytnutých v rámci prvku 0771502 na motivačné štipendiá v zmysle dotačných zmlúv z kapitoly MŠVVaŠ SR a výške výdavkov na motivačné štipendiá za preverované roky je zdokumentovaný v nasledovnej tabuľke:

Položka	2010	2011	2012
Výdavky na motivačné štipendiá (§ 96 zákona) za kalendárny rok	47 696	46 274	46 060
Nevyčerpaná dotácia k 31. 12. predchádzajúceho kalendárneho roka	500	4	530
Príjem z dotácie poskytnutej z kapitoly MŠVV a Š na motivačné štipendiá v kalendárnom roku	47 200	46 800	46 800
Nevyčerpaná dotácia (-nedoplatok dotácie) k 31. 12. kalendárneho roka	4	530	1 270
Počet študentov poberaajúcich motivačné štipendiá	123	127	134

V zmysle metodiky rozpisu dotácií dotácie na motivačné štipendiá boli vysokej škole poskytnuté tak, aby 10 %-ám študentov k 31. októbru 2010 v dennej forme štúdia (okrem doktorandov), mohlo byť priznané motivačné štipendium vo výške 500 eur. Na výpočet výšky dotácie na motivačné štipendiá platí vzťah: počet študentov x 0,1 x dotácia na 1 študenta.

Kontrolná skupina NKÚ SR preverila plnenie podmienok určených zákonom o vysokých školách na priznanie motivačného štipendia, z prostriedkov štátneho rozpočtu na všetkých

fakultách VŠMU za akademický rok 2011/2012. Preverení boli zistené, že DF, FTF a HTF majú vypracované vlastné štipendijné poriadky, podľa ktorých sú priznávané študentom motivačné štipendia. Návrhy na priznanie motivačných štipendií prehodnotila štipendijná komisia, ktorú menoval dekan príslušnej fakulty VŠMU v zložení: prodekan (predseda komisie), tajomník fakulty, člen akademického senátu fakulty (pedagóg) a dvaja študenti. O priznaní motivačného štipendia rozhodol dekan príslušnej fakulty, ktorý vydal rozhodnutia o priznaní motivačného štipendia. V rozhodnutiach bola uvedená výška motivačného štipendia a odôvodnenie priznania.

Motivačné štipendia boli v akademickom roku 2011/2012 priznané študentom 2. a 3. ročníka prvého stupňa študijného programu a študentom 1. a 2. ročníka druhého stupňa študijného programu, študujúcim v dennej forme štúdia za vynikajúce plnenie študijných povinností alebo dosiahnutie vynikajúceho výsledku v umeleckej činnosti, napr. autorstvo alebo spoluautorstvo filmového diela alebo vedeckej práce v oblasti umenia.

Na základe preverených skutočností kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že VŠMU priznávala motivačné štipendia svojim študentom v zmysle zákona o vysokých školách a podľa štipendijných poriadkov fakúlt VŠMU.

Doktorandské štipendia

V rámci dotácie na štipendia doktorandov boli VŠMU poskytnuté účelové finančné prostriedky na štipendia doktorandov na úrovni tarifných plátov podľa osobitnej stupnice platových taríf učiteľov vysokých škôl, výskumných a vývojových zamestnancov a zdravotníckych zamestnancov podľa skutočnej potreby na existujúcich doktorandov.

V roku 2010 boli pridelené prostriedky na štipendia doktorandského štúdia po všetkých úpravách vo výške 393 186 eur. V roku 2011 účelová dotácia na štipendia doktorandského štúdia predstavovala sumu 374 124 eur. V roku 2012 bolo na štipendia doktorandov vyplatené 420 980 eur. Výška vyplácaného štipendia bola 550,42 eur, pričom na štipendia doktorandov bola okrem účelovej dotácie použitá aj časť neúčelovej dotácie.

NKÚ SR konštatuje, že realizáciou programu 077 a jeho podprogramov a prvkov škola zabezpečovala plnenie cieľov stanovených v dlhodobom zámere VŠMU, ktoré však nemala premietnuť do merateľných ukazovateľov v zmysle Metodického pokynu MF SR na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42.

3. Zhodnotenie hospodárenia vo VŠMU

Za kontrolované obdobie mala VŠMU spracované a zverejnené výročné správy o hospodárení v súlade s § 20 ods. 1 písmeno b) zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a Smernice č. 46/2011, ktorou sa určuje forma a termín predkladania výročnej správy o činnosti vysokej školy a výročnej správy o hospodárení vysokej školy, vydanej MŠVVaŠ SR. VŠMU nemá vlastný internát, ubytovanie a stravovanie študentom VŠMU poskytuje na základe dohody Univerzita Komenského.

3.1. Účtovná závierka

Verejná vysoká škola má povinnosť viesť účtovnú evidenciu v zmysle zákona 431/2002 o účtovníctve a Opatrenie MF SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74, ktorým sa

ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a účtovej osnove pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania v znení Opatrenia z 27. novembra 2008 č. MF/24485/2008-74, Opatrenia z 12. marca 2009 č. MF/10294/2009-74, Opatrenia z 3. decembra 2009 č. MF/25238/2009-74, Opatrenia z 26. novembra 2010 č. MF/25000/2010-74 a Opatrenia z 13. decembra 2011 č. MF/26582/2011-74.

Vedenie účtovnej evidencie VŠMU vykonáva v systéme SAP účtovným softvérom SOFIA, ktorý je prispôsobený potrebám účtovania v zmysle zákonov a usmernení pre organizácie nezriadené za účelom podnikania. Softvér bol poskytnutý Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR a je podľa potreby aktualizovaný.

Ku kontrole boli vyžiadané účtovné závierky za roky 2010, 2011 a 2012, hlavná kniha, kniha došlých faktúr, zápisy a podklady z vykonanej inventarizácie. Kontrolou bola preverená správnosť a úplnosť náležitostí a súčastí účtovnej závierky za kontrolované obdobia a zabezpečenie vnútornej kontroly.

Kontrolovaný subjekt pri zostavení účtovej závierky postupoval v súlade so zákonom o účtovníctve a predložil súvahu, výkaz ziskov a strát a poznámky k závierke v súlade s § 17 zákona a opatrením MF SR k postupom účtovania. Kontrolované údaje v účtovnej závierke súhlasili s hlavnou účtovnou knihou a výkazy boli podpísané zodpovednými zamestnancami kontrolovaného subjektu. Verejné vysoké školy majú povinnosť podľa § 19 ods. 3 vykonať audit účtovnej závierky najmenej raz za 3 roky. Posledný audit bol vykonaný za rok 2010.

3.1.1 Inventarizácia, využívanie majetku VŠMU pre vzdelávanie

Majetok, ktorý vlastní verejná vysoká škola využíva na plnenie úloh vo vzdelávacej, výskumnej, vývojovej, umeleckej a v ďalšej tvorivej činnosti. Môže ho využívať aj na podnikateľskú činnosť za podmienok podľa § 18, ako aj na poskytovanie služieb pre študentov a zamestnancov verejnej vysokej školy.

VŠMU mala spracovanú Smernicu na zabezpečenie obstarávania a ochrany majetku účinnú od 01.02.2003, zverejnenú na webovej stránke FTF. Smernica od uvedeného obdobia aktualizovaná nebola.

Využívanie majetku v rámci vzdelávacieho procesu má VŠMU upravené interným predpisom „Podmienky využívania a cenník prenájmu nehnuteľného a hnutel'ného majetku VŠMU v priestoroch HTF“, podľa ktorého je majetok školy pre účely vzdelávania poskytovaný na užívanie bezplatne a v ostatných prípadoch za úhradu podľa rektorom schváleného cenníka. HTF poskytovala bezplatne priestor koncertnej siene „Dvorana“ študentom HTF na bakalárske, diplomové a doktorandské koncerty a na skúšky operných predstavení. Pedagógovia a študenti VŠMU využívali ostatné priestory - Tanečná sála, Malá koncertná sála, Malá tanečná sála a všetky učebne v rámci vyučovacieho procesu bezplatne. Mimo vzdelávacieho procesu VŠMU koncertnú sieň „Dvorana“ prenajímala podľa cenníka, ktorý má zverejnený na webovej stránke školy. V roku 2011 škola rekonštruovala učebne katedry tanečnej tvorby, katedry strunových nástrojov a priestory katedry bábkarskej tvorby. V roku 2012 bolo významnou investíciou na skvalitnenie vzdelávacieho procesu zakúpenie koncertného krídla Steinway&Sons concert grand piano, financovaného z prostriedkov fondu reprodukcie, ktorý bol zaradený do dlhodobého hmotného majetku 05.11.2012 v celkovej hodnote 130 238,15 eur vrátane DPH.

Podľa zákona o účtovníctve je účtovná jednotka povinná vykonať inventarizáciu hmotného majetku okrem zásob a peňažných prostriedkov minimálne raz za dva roky. Kontrolou

bolo zistené, že inventarizácia hmotného majetku bola vykonaná v roku 2010 a 2012. V roku 2011 subjekt inventarizáciu majetku nevykonával, avšak v tomto období od júla do decembra zavádzal nový spôsob označovania majetku štítkami s čiarovým kódom, pričom boli zistené straty majetku, ktoré boli zaúčtované v danom účtovnom období v súlade so zákonom o účtovníctve a predložené škodovej komisii na riešenie. Konkrétne bola zistená strata 3 kamier, mikrofónu, notebooku a projektoru v celkovej hodnote 3 869,21 eur. Škodová komisia dňa 05.12.2011 rozhodla v štyroch prípadoch o náhrade škody zodpovedným zamestnancom. V ostatných prípadoch upustila od vymáhania náhrady škody. Účtovné doklady preukazujúce náhradu škody ku kontrole napriek vyžiadaniu neboli predložené. Podľa písomného vyjadrenia z právneho oddelenia VŠMU bol zodpovedný zamestnanec vyzvaný na náhradu škody vo výške zostatkovej hodnoty, voči čomu sa dňa 12.02.2012 odvolal. Odvolanie nebolo zo strany VŠMU vybavené a taktiež nebolo začaté súdne vymáhanie predpísanej náhrady škody.

Kontrolou bolo zistené, že predpísaná náhrada škody do termínu výkonu kontroly uhradená nebola a manko bolo zúčtované na ťarchu nákladov VŠMU. Podľa Smernice pre činnosť škodovej komisie platnej od septembra 2005 je v bodoch VI. a VII. uvedený postup VŠMU v prípade zistenej zodpovednosti za škodu, vrátane súdneho vymáhania, ktorý však nebol dodržaný. Podľa vyjadrenia právneho oddelenia VŠMU, rektor listom zo dňa 10.01.2012 upozornil dekana FTF, kde k strate majetku došlo na povinnosť postupovať pri prevzatí a odovzdávaní majetku zodpovedným osobám prípadne študentom výlučne prostredníctvom písomných protokolov.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s § 3 ods. 2 písm. b) zákona 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 259/1993 Z.z. o Slovenskej lesníckej komore v znení zákona č. 464/2002 Z.z. (ďalej len zákon 176/2004 o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií), podľa ktorého je verejnoprávna inštitúcia povinná svoj majetok chrániť pred poškodením, stratou, zničením alebo zneužitím.

V roku 2012 bola na základe Príkazu rektora č. 3/2012 zo dňa 17.10.2012 v súlade s § 29 a 30 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve vykonaná inventarizácia hospodárskych prostriedkov VŠMU k 31.12.2012. Fyzická inventúra hmotného a nehmotného majetku k 31.10.2012 bola vykonaná v termíne 5.11. – 21.12.2012 postupne na všetkých fakultách a ostatných pracoviskách. Inventúrou bol zistený rozdiel v kategórii dlhodobého majetku 1 položka - majstrovská trubka Piccolo v hodnote 338,25 eur a v operatívnej evidencii celkom 19 položiek v celkovej hodnote 1 525,94 eur. Zistený rozdiel bol zaúčtovaný v súlade s § 30 ods. 7 zákona o účtovníctve do účtovného obdobia, za ktoré sa inventarizáciou stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov overoval. Termín na odovzdanie protokolu o škode tajomníčke škodovej komisie bol stanovený do 28.2.2013. V zápisnici zo zasadnutia škodovej komisie konanej dňa 12.03.2013 boli riešené protokoly o škode č. 1, 2 a 3/2013 za stratu 6 kusov notových stojanov a trúbku Piccolo. Vo všetkých prípadoch škodová komisia navrhla upustiť od vymáhania škody v celkovej výške 579,63 eur, s uvedením dôvodu, že nie je možné jednoznačne určiť zodpovednú osobu, nakoľko notové stojany nie sú pridelené konkrétnym zamestnancom a teda neboli evidované na osobných kartách.

V súvislosti s využívaním majetku VŠMU pre vzdelávanie upozorňuje kontrolná skupina NKÚ SR na dôsledné zabezpečenie evidencie majetku používaného študentmi vo vzdelávacom procese mimo priestorov VŠMU (hudobné nástroje, notové stojany, mikrofóny, kamery a pod.) v súlade s citovaným zákonom 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií.

NKÚ SR odporúča vykonať aktualizáciu vnútornej Smernice na zabezpečenie ochrany majetku a Smernice pre činnosť škodovej komisie.

3.1.2 Zabezpečenie vnútornej kontroly

Vedúci zamestnanci VŠMU – rektor, dekaní fakúlt a kvestor sú v zmysle Organizačného poriadku povinní vykonávať permanentnú kontrolu na svojej úrovni riadenia vrátane prijímania nápravných opatrení. Kontrolou vybraných účtovných dokladov bolo zistené, že k realizovaným výdavkom bola vykonaná predbežná finančná kontrola zodpovednými zamestnancami. Účtovné záznamy obsahovali náležitosti v zmysle § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Následná finančná kontrola je v podmienkach VŠMU v zmysle Organizačného poriadku zabezpečená samostatným referátom kontroly jedným zamestnancom na polovičný pracovný úväzok. Na vyžiadanie boli kontrolnej skupine predložené vyhodnotenia vnútornej kontrolnej činnosti, podľa ktorých bolo za rok 2011 vykonaných celkom 10 kontrol a za rok 2012 tiež 10 kontrol. Deklarované kontroly, pri ktorých neboli zistené nedostatky neboli doložené písomným záznamom alebo správou z kontroly. Podľa vyjadrenia vnútorného kontrolóra z vykonaných kontrol, pri ktorých neboli zistené nedostatky sa písomný záznam nevyhotovuje. Z uvedeného dôvodu výsledky kontrolnej činnosti zamestnanca vnútornej kontroly neboli preukazné. NKÚ SR konštatuje, že kontrolovaný subjekt v tomto prípade nepostupoval v súlade s § 21 zákona 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

NKÚ SR odporúča zvýšiť účinnosť útvaru vnútornej kontroly zameraním kontrolnej činnosti na dodržiavanie interných predpisov, efektívne vynakladanie finančných prostriedkov na zabezpečenie vyučovacích procesov, procesy verejného obstarávania, poskytovanie štipendií atď. Z výsledkov kontrol spracovať písomné správy resp. záznamy v zmysle citovaného zákona o finančnej kontrole a konkrétne zistenia a výsledky kontrol priebežne prerokovať v Akademickom senáte VŠMU.

3.2 Analýza výnosov a nákladov

Prehľad o skutočných výnosoch a nákladoch VŠMU v kontrolovanom období uvádza nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ	údaje v eurách					
	2010		2011		2012	
	náklady	výnosy	náklady	výnosy	náklady	výnosy
Hlavná činnosť	6 273 669	6 591 646	6 457 284	6 546 543	6 810 791	6 779 829
Výsledok z hlavnej činnosti (+zisk, -strata)		317 977		89 259	- 30 962	
Podnikateľská činnosť	115 811	161 068	190 933	251 944	27 792	79 846
Výsledok z podnikania (+zisk, -strata)		45 257		61 011		52 054
Spolu hlavná činnosť a podnikanie	6 389 480	6 752 714	6 648 217	6 798 487	6 838 583	6 859 675
Celkový výsledok hospodárenia (+zisk, -strata)		363 234		150 270		21 092

Tab.: NKÚ SR Zdroj: VS VŠMU

NKÚ SR konštatuje, že výsledky hospodárenia VŠMU v kontrolovaných rokoch boli ziskové s výnimkou hlavnej činnosti v roku 2012, kedy bolo hospodárenie ukončené so stratou 30 962 eur. V zmysle Čl. 2 bod 3 Smernice o podnikateľskej činnosti VŠMU stratu v rámci hlavnej činnosti škola vykrýva ziskom z podnikateľskej činnosti. Celkový výsledok hospodárenia v roku 2012 bol zisk vo výške 21 092 eur.

3.2.1 Analýza vybraných druhov výnosov

Súčasťou výnosov z hlavnej činnosti VŠMU sú predovšetkým prevádzkové dotácie z MŠVVaŠR, dotácie z MK SR, z Audiovizuálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Prehľad vývoja výnosov s charakterom dotácií vrátane príjmov zo zahraničia v kontrolovanom období uvádza nasledovná tabuľka:

údaje v eurách			
Ukazovateľ	2 010	2 011	2 012
Spolu dotácia MŠVVaŠ SR	5 778 176	5 748 346	5 777 719
dotácia MK SR	47 900	28 364	40 903
dotácia z AVF	123 837	136 008	66 996
dotácia z rozpočtu obcí - Bratislavský samosprávny kraj	1 000	800	1 300
SAAIC - ERASMUS		11 529	12 883
Nadácia TatraBanky			10 000
Hudobný fond		4 500	3 100
Spolu ostatné príjmy s charakterom dotácie	172 737	181 201	135 182
ERASMUS		88 181	94 543
Višegrádsky fond		20 000	18 240
US Embassy			2 050
Geect			2 000
Spolu príjmy zo zahraničia	73 221	108 181	116 833

Tab.: NKÚ SR Zdroj: VŠMU

VŠMU získava prostriedky aj z výnosov svojej podnikateľskej činnosti, ktorú vykonáva v súlade s § 18 zákona o vysokých školách a interného predpisu „Smernica podnikateľskej činnosti VŠMU“, predovšetkým prenajímaním priestorov na Svoradovej ulici, garážových státí na Zochovej ulici a prenájmov priestorov pre 2 bufety. Príjmy a výdavky z podnikateľskej činnosti sú vedené oddelene od hlavnej činnosti v súlade s § 18 ods. 3 cit. zákona. V roku 2011 podstatnú časť výnosov škola dosiahla z predaja služieb v rámci projektu FTF so Slovenským národným múzeom vo výške 153 590 eur.

Významnú položku výnosov tvorili aj výnosy zo školného a poplatkov spojených so štúdiom. Kontrolná skupina NKÚ SR vykonala kontrolu výnosov zo školného, pričom bolo zistené nasledovné:

Základom na určenie školného a poplatkov spojených so štúdiom na verejnej vysokej škole je 10 % z priemernej sumy pripadajúcej na jedného študenta denného štúdia z celkových bežných výdavkov poskytnutých ministerstvom verejným vysokým školám zo štátneho rozpočtu. Základ stanovený MŠVVaŠ SR na akademický rok 2010/2011 bol 305,- eur, pre rok

2011/12 - 300,- eur a na akademický rok 2012/2013 - 305,- eur. Ročné školné v študijných programoch v dennej forme štúdia nesmie prekročiť päťnásobok základu.

VŠMU mala v kontrolovanom období spracované smernice o školnom a poplatkoch spojených so štúdiom na príslušný akademický rok v súlade s § 92 ods. 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách, ktoré boli sprístupnené na webovej stránke školy. Smernica o školnom a poplatkoch spojených so štúdiom na VŠMU pre akademický rok 2012/2013 bola prerokovaná a schválená na Kolégiu rektora VŠMU dňa 14.09.2011. Výška školného za prekročenie štandardnej dĺžky štúdia a štúdium dvoch a viac študijných programov (§ 92 ods. 5 a 6 zákona o VŠ) pre študentov SR bolo v akademickom roku 2010/11 podľa platnej smernice stanovená pre všetky stupne vo výške 1 460 eur a pre rok 2011/2012 a akademický rok 2012/2013 vo výške 1 500 eur, čo bolo v rámci limitu maximálnej výšky päťnásobku základu. Školné pre externé doktorandské študijné programy bolo v oboch rokoch stanovené vo výške 2000 eur/ak. rok. Pre zahraničných študentov, ktorí nie sú občanmi členských štátov Európskej únie resp. taxatívne vymedzených štátov v smernici bolo školné stanovené vo výške 3000 eur.

Podľa § 92 ods. 18 zákona o VŠ a bodu 8 čl. 2 smernice o školnom, rektor môže školné a poplatky spojené so štúdiom na žiadosť študenta znížiť, odpustiť alebo odložiť termíny ich splatnosti s prihliadnutím na študijné výsledky, sociálnu a zdravotnú situáciu študenta alebo iné skutočnosti hodné osobitného zreteľa.

Počty študentov, ktorým vznikla povinnosť platiť školné a počet podaných žiadostí o zníženie resp. odpustenie školného uvádza nasledovná tabuľka, z ktorej je zrejmé, že každému študentovi, ktorý požiadal o zníženie resp. odpustenie predpísanej sumy bolo vyhovené.

akad. rok	Počet študentov, ktorým vznikla povinnosť uhradiť školné	Počet žiadostí o zníženie, resp. zníženie školného	Počet študentov, ktorým bolo školné odpustené alebo znížené	Kladné vybavenie žiadosti
2009/2010	117	105	105	100%
2010/2011	108	102	102	100%
2011/2012	119	111	111	100%

Tab.: NKÚ SR Zdroj: VS VŠMU

Výšku predpísaného a skutočne uhradeného školného v eurách v jednotlivých rokoch uvádza nasledovná tabuľka:

akad. rok	Celkový objem predpísaného školného v eurách	Skutočne uhradené školné v eurách	Predpis-úhrada	znížené resp. odpustené školné v %
2009/2010	186 960	67 255	119 705	64,0
2010/2011	155 420	84 550	70 870	45,6
2011/2012	171 500	129 889	41 611	24,3

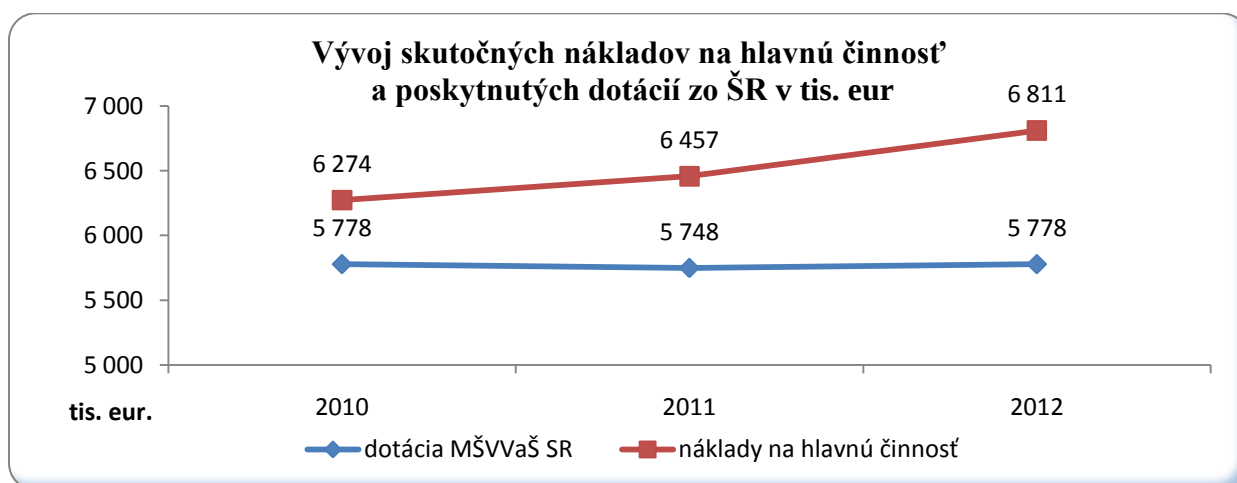
Kontrolou bolo zistené, že možnosť zníženia, odpustenia a odloženie platenia školného a poplatkov mala škola uvedenú vo svojom štatúte v článku 34, pričom neboli stanovené kritéria na poskytovanie úľav. Výška odpusteného školného v roku 2009/2010 bola takmer 120 000 eur. V nasledujúcich rokoch bol objem odpusteného školného postupne znižovaný. Zníženie školného sa nepriaznivo prejavuje na celkovom hospodárení školy.

V priebehu výkonu kontroly NKÚ SR škola vydala nový štatút schválený MŠVVaŠ SR, s účinnosťou od 13.08.2013, v ktorom boli v článku 55 stanovené konkrétne kritériá a podmienky pre odpustenie resp. zníženie školného.

3.2.2 Analýza vybraných druhov nákladov

Kontrolná skupina NKÚ SR sa zamerala na kontrolu účinnosti a efektívnosti využitia verejných prostriedkov určených na hlavnú činnosť VŠMU, ktorou je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania v akreditovaných študijných programoch. Kontrolou boli preverené vybrané druhy nákladov zabezpečované z dotácií so zameraním na účinnosť a efektívnosť ich využitia pri poskytovaní vysokoškolského vzdelávania.

Porovnanie vývoja skutočných nákladov na hlavnú činnosť a poskytnutých celkových dotácií z MŠVVaŠ SR v kontrolovanom období znázorňuje nasledovný graf:

Graf: NKÚ SR, zdroj: VŠMU

Prehľad o skutočnej výške a vývoji vybraných druhov nákladov VŠMU na hlavnú činnosť podľa výkazu ziskov a strát v rokoch 2010, 2011 a 2012 uvádza nasledovná tabuľka, z ktorej vyplýva, že takmer vo všetkých nákladových položkách s výnimkou spotreby materiálu bol v roku 2012 zaznamenaný nárast:

údaje v eurách

Ukazovateľ	2010	2011	2012	index 2012/2011
Spotreba materiálu	202 654	209 350	206 736	98,75
Spotreba energií	171 334	191 561	211 749	110,54
Opravy a udržiavanie	110 350	92 872	129 011	138,91
Ostatné služby	375 404	348 132	376 810	108,24
Mzdové náklady	3 103 771	3 183 769	3 303 885	103,77
Sociálne a zdrav. poistenie	1 008 016	1 036 076	1 066 900	102,98
Iné ostatné náklady	538 796	521 505	560 414	107,46

Tab.: NKÚ SR, Zdroj: VS VŠMU

Podstatnú časť nákladov hlavnej činnosti predstavujú náklady na mzdy zamestnancov, ktoré spolu s povinnými sociálnymi odvodmi tvorili až 73 % nákladov financovaných

z prostriedkov ŠR poskytnutých na základe dotačných zmlúv z MŠVVaŠ SR. Vývoj počtu zamestnancov v rokoch 2011 a 2012 podľa kategórií, výšku nákladov na mzdy a priemernú mzdu uvádza nasledovná tabuľka, z ktorej vyplýva, že objem mzdových nákladov v roku 2012 vzrástol v dôsledku vyššieho počtu zamestnancov, pričom priemerná mzda sa znížila takmer u všetkých kategórií s výnimkou odborných zamestnancov:

Kategória zamestnancov	Priemerný evidenčný prepočítaný počet zamestnancov		Náklady na mzdy		Priemerná mesačná mzda	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
vysokoškolský učitelia	170	174	2 055 889	2 065 440	1 007,79	990,33
administratívni zamest.	40	43	476 924	493 372	993,59	962,86
odborní zamestnanci	12	15	94 520	133 912	656,39	769,61
výskumní-umeleckí zamest.	26	24	253 370	239 202	812,08	827,12
prevádzkoví zamestnanci	32	35	191 643	205 407	499,07	484,91
spolu	280	290	3 072 346	3 137 333	914,39	900,29

Tab.: NKÚ SR, zdroj: VS VŠMU

Spôsob určovania počtu a štruktúry pracovných miest má VŠMU upravené vo svojom štatúte v čl. 4, podľa ktorého základným kritériom pre určovanie počtu a štruktúry pracovných miest je efektívne a hospodárne fungovanie školy. Počty a štruktúru pracovných miest na jednotlivých fakultách VŠMU určuje dekan po schválení akademickým senátom fakulty.

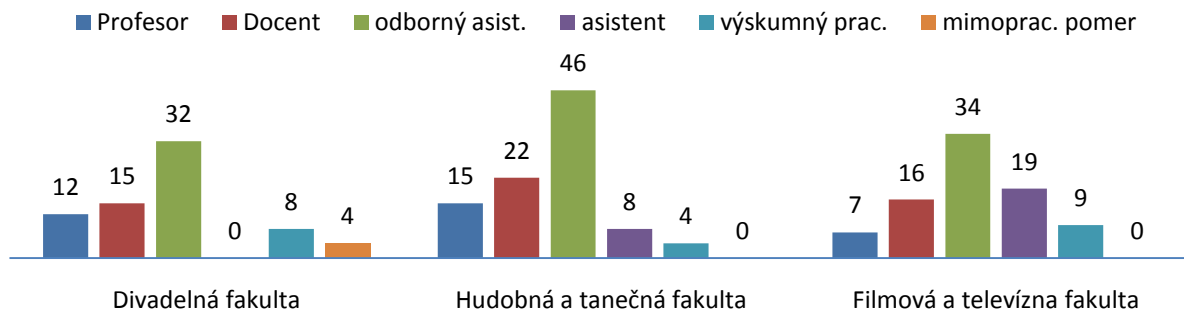
Kontrolná skupina NKÚ SR na základe vykonanej analýzy počtu študentov a pedagógov konštatuje, že v priemere na jedného vyučujúceho VŠMU pripadajú štyria študenti, čo dokumentuje nasledovná tabuľka, ktorá uvádza počet všetkých študentov (vrátane doktorandov a zahraničných študentov) pripadajúcich na jedného vyučujúceho k 31.10.2012 vo fyzických stavoch:

Fakulta	Počet študentov	Počet vyučujúcich	Počet študentov na 1 vyučujúceho
Divadelná fakulta	287	71	4,0
Hudobná a tanečná fakulta	417	95	4,4
Filmová a televízna fakulta	367	85	4,3
Spolu VŠMU	1071	251	4,3

Tab.: NKÚ SR, zdroj: VS VŠMU

V prepočítaných stavoch zamestnancov po zohľadnení skrátených pracovných úväzkov niektorých vyučujúcich je tento pomer priaznivejší a na jedného vyučujúceho pripadá v priemere 6 študentov. Podľa vyjadrenia prorektorky pre vzdelávanie dôvodom tohto stavu je skutočnosť, že sa jedná o umeleckú školu a každý študent si vyžaduje individuálny prístup a prípravu. Študijné plány spracované na jednotlivých fakultách sú špecifické a zohľadňujú požiadavky na zabezpečenie kvality vzdelávacieho procesu.

Počty vyučujúcich na VŠMU podľa fakulty a akademickej hodnosti k 31.10.2012

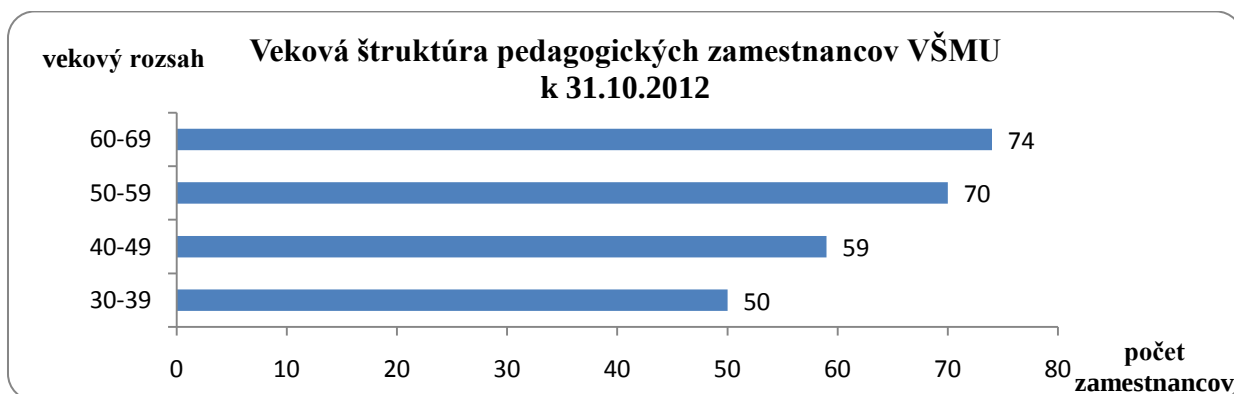

Graf.: NKÚ SR, zdroj: www.portalvs.sk

Graf znázorňuje počty vyučujúcich vo fyzických stavoch. Preverení v databáze zamestnancov bolo zistené, že v čase výkonu kontroly 22 pedagógov malo pracovné zmluvy s dvomi zamestnávateľmi a ich celkový pracovný úväzok bol 150 % - 190 %. Konkrétne k 30.06.2013 bolo v kategórii docent 9 zamestnancov, v kategórii odborný asistent 10 a v kategórii profesor boli 3 zamestnanci, ktorých pracovný úväzok presahoval 150 % - 190%.

Kontrolná skupina NKÚ SR po vykonaní analýzy zamestnancov podľa vekového zloženia konštatuje, že veková štruktúra zamestnancov VŠMU, v ktorej výrazne prevažujú zamestnanci nad 60 rokov veku nie je priaznivá. Osobitne v študijných odboroch, kde sa uplatňujú nové IKT a inovatívne pohľady na umeleckú tvorbu je potrebné postupne znižovať vekový priemer vyučujúcich. Tým však nespochybňujeme umelecký prínos starších pedagógov.

Veková štruktúra pedagogických zamestnancov podľa stavu k 31.10.2012 je znázornená v nasledovnom grafe:

Graf.: NKÚ SR, zdroj: www.portalvs.sk

Podľa článku 41 ods. 2 Štatútu VŠMU sa pracovný pomer vysokoškolských učiteľov skončí koncom akademického roka, v ktorom dovŕšia 65 rokov veku, ak ich pracovný pomer neskončil skôr podľa ZP. Dodatkom č. 1 k Štatútu dňa 25. mája 2010 schválil AS VŠMU zmenu a upravil vek ukončenia pracovného pomeru v súlade so zákonom na 70 rokov. Kontrolná skupina NKÚ SR upozorňuje, že táto zmena nebola premietnutá v Pracovnom poriadku, podľa ktorého v článku 7 ods. 6 v zmysle Dodatku č. 1 z 18.08.2008 je uvedené: „...pracovný pomer vysokoškolských učiteľov skončí koncom akademického roka, v ktorom dovŕšia 65 rokov veku.“

V tejto súvislosti kontrolná skupina NKÚ SR poukazuje na zámery a ciele VŠMU uvedené v Dlhodobom zámere na roky 2007 - 2012 v časti 2.4 v oblasti ľudských zdrojov, v rámci cieľa č. 1 – pokračovať v zlepšovaní vekovej štruktúry učiteľov, čo však v kontrolovanom období nebolo realizované. Zámer znížiť vekovú štruktúru učiteľov si VŠMU zaradila ako rozhodujúci a významný cieľ, ktorý je súčasťou všeobecnej stratégie rozvoja ľudských zdrojov aj v DZ VŠMU na roky 2013 – 2018.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že škola v roku 2011 uzatvorila 358 dohôd o vykonaní práce, na základe ktorých bolo vyplatených celkom 106 443 eur. V roku 2012 škola uzatvorila 518 dohôd, na ktoré vyplatila 159 426 eur. Väčšina dohôd bola uzatvorená s externými pedagógmi, pričom sa dohody uzatvárali na každý semester osobitne, t. j. dve dohody za kalendárny rok. Pomerne veľkú časť dohôd tvorili aj dohody na vykonanie oponentúry k záverečným prácam rôzneho stupňa a za členstvo v odborných komisiách uzatvorené so špecialistami a umelcami z externého prostredia.

V nákladovej položke ostatné náklady prevažnú časť tvoria štipendiá interných doktorandov, ktoré sú v plnom rozsahu financované z prostriedkov dotácií zo ŠR. V roku 2010 boli pridelené prostriedky na štipendiá doktorandského štúdia po všetkých úpravách vo výške 393 186 eur. V roku 2011 účelová dotácia na štipendiá doktorandského štúdia predstavovala sumu 374 124 eur. Pokles bol z dôvodu zníženia počtu doktorandov zo 62 na 56 študentov a zároveň došlo aj k zníženiu priemernej výšky vyplácaného doktorandského štipendia z 563,38 eur v roku 2010 na 543,80 eur v roku 2011. Objem štipendií doktorandov v roku 2012 stúpol na 420 980 eur z dôvodu zvýšenia počtu doktorandov o 6 osôb, pričom sa zvýšila aj výška vyplácaného štipendia na 550,42 eur. Na štipendiá doktorandov bola okrem účelovej dotácie požitá aj časť neúčelovej dotácie. Efektívnosť vynaložených finančných prostriedkov na štipendiá doktorandov škola osobitne nevyhodnocuje.

V nákladovej položke ostatné služby boli v roku 2010 čerpané prostriedky v sume 444 239 eur, z ktorých podľa predložených dokladov bolo vynaložené na autorské honoráre, právne služby, tlač kníh takmer 131 393 eur a na filmové a laboratórne práce, výrobu DVD nosičov, technicko-organizačné zabezpečenie natáčania filmov, divadelných predstavení škola vynaložila 129 677 eur.

Porovnaním čerpania prostriedkov na ostatné služby v rokoch 2010, 2011 a 2012, kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že v roku 2012 bol výrazný pokles v uvedených zložkách tejto nákladovej položky.

Ukazovateľ	2010	2011	2012	index 2012/2011
Ostatné služby	444 239	465 482	380 744	81,80
z toho:				
• autorské honoráre, právne služby, tlač kníh	131 393	174 260	103 849	59,59
• iné služby (filmové a laboratórne práce, výroba DVD nosičov, technicko-organizačné zabezpečenie natáčania filmov, divadelných predstavení a pod.)	129 677	183 136	136 035	74,28

Tab.: NKÚ SR, zdroj: VŠMU

Na základe vykonanej analýzy nákladov a výnosov, kontrolná skupina konštatuje, že v preverovanom období boli verejné prostriedky vynakladané na zabezpečenie akreditovaných

študijných programov a bežnú prevádzku v súlade s ich určením a úlohami stanovenými v oblasti rozvojových plánov v DZ VŠMU.

3.3 Vyhodnotenie merateľných ukazovateľov - efektívnosť, účinnosť

Škola mala vo svojom DZ na roky 2007 - 2012 stanovené ciele a aktivity pre jednotlivé oblasti svojej činnosti, ktoré však neboli rozpracované na konkrétne merateľné ukazovatele.

V Metodickom pokyne na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 Ministerstvo financií SR v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy upravilo postup prípravy, realizácie a hodnotenia programov a zároveň definovalo merateľné ukazovatele ako nástroje hodnotenie stanovených cieľov.

Merateľný ukazovateľ efektívnosti vynaložených verejných prostriedkov je definovaný v metodickom pokyne MF SR ako priemerné náklady na jednotku výstupu, v tomto prípade na jedného študenta resp. absolventa školy.

Náklady na jedného študenta VŠMU boli posudzované, ako celkový objem nákladov na hlavnú činnosť – t. j. poskytovanie vysokoškolského vzdelania v kontrolovanom období rokov 2010, 2011 a 2012 k celkovému počtu študentov v príslušnom roku. Zároveň kontrolná skupina NKÚ SR vyčíslila náklady na jedného študenta z poskytnutých dotácií z MŠVaV SR.

Ukazovateľ	2 010	2011	2012	index 2012/2011
Náklady na hlavnú činnosť v eurách	6 273 670	6 457 284	6 810 791	105,47
z toho poskytnuté zo ŠR formou dotácií z MŠVaV SR	5 778 176	5 748 346	5 777 719	100,51
Počet študentov	1072	1106	1071	96,84
Celkové náklady na 1 študenta v eurách za rok	5 852	5 838	6 359	108,92
Náklady na 1 študenta v eurách za rok financované zo ŠR	5 390	5 197	5 395	103,80

Tab.: NKÚ SR Zdroj: VS VŠMU

Celkové náklady na jedného študenta v roku 2012 v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástli o 8,92 %, pričom financovanie jedného študenta z prostriedkov ŠR sa zvýšilo o 3,8 %. Rozdiel vo financovaní škola zabezpečila z ostatných zdrojov.

NKÚ SR okrem sledovania celkových nákladov na poskytnutie vzdelania v prepočte na jedného študenta, odporúča ako ďalší ukazovateľ efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov sledovať počty študentov, ktorí neukončili štúdium.

Systém sledovania výsledkov študijného procesu ako aj jeho vyhodnocovanie má škola zabezpečený podpornými činnosťami prostredníctvom IKT využívaním Akademického informačného systému (AIS) na všetkých fakultách. Kontrolnej skupine NKÚ SR bolo umožnené nahliadnuť do systému na študijnom oddelení HTF.

Prehľad o úspešnosti štúdia sledovaný podielom riadne skončených štúdií na celkovom počte začatých štúdií uvádza škola vo svojich výročných správach o činnosti. V roku 2011 dosiahla úspešnosť v I. stupni štúdia takmer 90 % na Divadelnej fakulte a 82 % Hudobnej a tanečnej fakulte. Ukazovateľ úspešnosti na Filmovej a televíznej fakulte sa pohyboval na I. a II. stupni štúdia na úrovni okolo 72 %. Tento stav je podľa vyjadrenia prorektorky pre vzdelávanie ovplyvnený termínmi ukončovania záverečných prác študentov FTF (ukončovanie filmov), ktoré z časových aj finančných dôvodov prechádzajú a ukončujú v nasledujúcom akademickom roku.

Pri hodnotení efektívnosti vynaložených prostriedkov kontrolná skupina NKÚ SR porovnávala aj vzťah medzi prostriedkami vynaloženými na odbornú umeleckú prípravu absolventa VŠMU a návratnosťou týchto prostriedkov z prínosov očakávaných uplatnením sa absolventov v praxi, pričom dospela k záveru, že časť absolventov VŠMU napriek kvalitnej odbornej príprave nenašla uplatnenie na domácom pracovnom trhu (63 absolventov z rokov 2011 a 2012 je evidovaných na úrade práce ako nezamestnaní), časť absolventov odchádza pracovať resp. tvorí v zahraničí (podľa výsledkov anketového prieskumu je to až 15 %). Návratnosť verejných prostriedkov tým nie je plne zabezpečená a prostriedky štátneho rozpočtu vynaložené na poskytnutie VŠ vzdelania v týchto prípadoch ako aj v prípadoch neukončených štúdií nie je možné považovať za efektívne vynaložené prostriedky.

Na základe uvedených zistení NKÚ SR odporúča prehodnocovať počty prijímaných študentov prípadne študijných programov vo vzťahu k spoločenskej požiadavke a možnosti uplatnenia absolventov na trhu práce, ktoré bude z dlhodobého hľadiska efektívnym z pohľadu prínosov pre ekonomiku.

Z hľadiska hodnotenia účinnosti vynaložených verejných prostriedkov na poskytnutie vysokoškolského vzdelania vo VŠMU, kontrolná skupina NKÚ SR posudzovala vzťah medzi plánovaným výsledkom činnosti, za ktorý v tomto prípade považuje použitie verejných prostriedkov na kvalitnú prípravu absolventov v príslušných umeleckých študijných odboroch a skutočným výsledkom tejto činnosti reprezentovaný počtom absolventov a ich dosiahnutou kvalitnou umeleckou a odbornou úrovňou. Na základe zistenia, že VŠMU poskytuje vzdelanie na takej úrovni, že absolventi školy nachádzajú uplatnenie v rámci vyštudovanej oblasti a profesii ako zamestnanci, slobodní umelci alebo samostatne zárobkovo činné osoby, kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že VŠMU pri použití poskytnutých verejných prostriedkov na prípravu absolventov školy dodržala zásadu účinnosti.

4 Uplatnenie absolventov VŠMU a realizácia Dlhodobého zámeru

4.1 Zhodnotenie realizácie Dlhodobého zámeru VŠMU

V zmysle § 2 ods. 10 zákona o vysokých školách, vysoká škola podrobne upravuje svoje poslanie a úlohy vo forme dlhodobého zámeru, ktorý má obsahovať zámery v jednotlivých oblastiach jej pôsobenia.

Kontrolnej skupine NKÚ SR bol predložený DZ VŠMU platný od roku 2007, ktorý bol schválený Umeleckou a vedeckou radou dňa 13.02.2006. Materiál v kapitole 1 obsahoval tabuľkové prehľady o počtoch študentov, absolventov a pedagógov jednotlivých fakúlt VŠMU v rokoch 2006/2007. V kapitole 2 DZ mala škola rozpísané zámery v oblastiach vzdelávania, umeleckých aktivít, ľudských zdrojov a zámery v oblasti rozvojových plánov výstavby Divadelnej fakulty na Svoradovej ulici, modernizácie učební na HTF, obnovu nástrojového

a technologického vybavenia na všetkých fakultách. K problematike uplatňovania absolventov mala VŠMU v oblasti umeleckých aktivít stanovený cieľ č. 1 - Výraznejším spôsobom propagovať umeleckú činnosť študentov prezentáciou pred publikom. V rámci toho mala rozširovať kontakty a spoluprácu s profesionálnym, hudobným, divadelným a filmovým prostredím.

VŠMU nevykonávala osobitné hodnotenie plnenia DZ. Plnenie stanovených úloh bolo zapracované do výročných správ o činnosti a hospodárení, ktoré boli zostavované podľa metodických pokynov MŠVVaŠ SR.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že škola mala DZ na roky 2007 -2012 vypracovaný, avšak tento nebol zverejnený na webovej stránke školy, čím nebol dodržaný § 20 ods. 1 písm. c) zákona o vysokých školách, podľa ktorého má vysoká škola povinnosť Dlhodobý zámer vypracovať, prerokovať s ministerstvom a zverejniť.

MŠVVaŠ SR Smernicou č. 45/2012 účinnou od 15.09.2012 podrobne upravilo formu a termín predkladania, zverejnenia a prerokovania dlhodobého zámeru vysokej školy.

V čase výkonu kontroly bol kontrolnej skupine NKÚ SR predložený Dlhodobý zámer vzdelávacej, umeleckej výskumnej a ďalšej tvorivej činnosti VŠMU na roky 2013 – 2018, ktorý bol spracovaný v zmysle uvedenej smernice. VŠMU má v uvedenom DZ stanovenú víziu, ktorá vyjadruje snahu naďalej pôsobiť ako najvyššia akreditovaná vzdelávacia umelecká inštitúcia v oblasti divadelného, filmového, hudobného a tanečného umenia na Slovensku. Formou SWOT analýzy sú v DZ popísané silné a slabé stránky ako aj príležitosti rozvoja a naplnenia vízie VŠMU. Medzi slabé stránky zaradila, predovšetkým kapacitu a kvalitu vybavenia učební, zastarané hudobné nástroje, vysoký vekový priemer učiteľov a garantov. Príležitosti rozvoja uvádza v DZ v oblasti hľadania nových mimorozpočtových zdrojov financovania, realizáciou medzinárodných projektov prostredníctvom grantov a využitie umeleckých produkcií študentov v externom prostredí. Na základe vykonanej analýzy si škola stanovila zámery a ciele, ktoré má podrobne rozpracované do aktivít na ich dosiahnutie.

Oblasť uplatňovania absolventov v praxi je v DZ sčasti riešená v bode I. Zámery v oblasti vzdelávania cieľ č. 2: Efektívne využívať a inovovať systém študijných programov v súlade so súčasnými európskymi trendmi v umeleckom vzdelávaní a podľa potrieb domácej umeleckej praxe. DZ na roky 2013 - 2018 zatiaľ nebol prerokovaný s MŠVVaŠ SR. V priebehu výkonu kontroly NKÚ SR bol zverejnený na webovom sídle školy.

NKÚ SR pozitívne hodnotí postup AS VŠMU, ktorý na zasadnutí dňa 13. mája 2013 prijal uznesenie každoročne vypracovávať ročné vykonávacie plány DZ VŠMU, ktorými sa zabezpečí aktualizácia a konkretizácia cieľov VŠMU.

NKÚ SR odporúča premietnuť do ročných vykonávacích plánov ciele a aktivity vyplývajúce z DZ do konkrétnych merateľných ukazovateľov a indikátorov tak, aby korešpondovali s ukazovateľmi a indikátormi uvedenými v Smernice MŠVVaŠ SR č. 46/2011, ktorou sa určuje forma a termín predkladania výročnej správy o činnosti a výročnej správy o hospodárení vysokej školy.

4.2 Analýza uplatnenia absolventov na trhu práce

Výška poskytnutých dotácií pre VŠ v zmysle MP rozpisu dotácií zo ŠR VVŠ za preverované roky okrem iných zohľadňovala aj koeficient uplatnenia absolventov vysokej školy v odbore (KAP), ktorý je odvodený od počtu absolventov vysokej školy v dennej forme štúdia v akademických rokoch 2008/2009 a 2009/2010 a polovičného počtu evidovaných nezamestnaných absolventov vysokej školy k 30. septembru 2010 na UPSVAR, ktorí sú v evidencii viac ako 3 mesiace.

Kontrolná skupina sa v súlade so zámerom kontrolnej akcie zamerala predovšetkým na analýzu uplatnenia absolventov I. a II. stupňa VŠMU na trhu práce po úspešnom ukončení štúdia vo vyštudovanom odbore a tým zabezpečenie efektívnosti a účinnosti vynaložených finančných prostriedkov poskytnutých VŠMU z prostriedkov štátneho rozpočtu formou dotácií na zabezpečenie ich štúdia.

Pri kontrole boli použité metódy zberu a analýzy údajov z databázy prehľadov o študentoch v systéme AIS (akademický informačný systém). Ako vzorka boli použité údaje o absolventoch I. a II. stupňa VŠMU z rokov 2011 a 2012. Vzhľadom na ich nízky počet (spolu 668 absolventov) bolo vykonané lustrovanie týchto údajov v evidencii osôb prihlásených ako platiteľov odvodov do systému Sociálnej poisťovne. Ďalej boli pri kontrole použité informácie z rozhovorov a konzultácií so zamestnancami kontrolovaného subjektu, konkrétne s prorektorkou pre vzdelávanie, študijnými referentkami a kvestorkou VŠMU.

Vysoká škola múzických umení v Bratislave poskytuje vysokoškolské vzdelávanie v akreditovaných študijných programoch v podskupine študijných odborov 2.2 - Umenie. Absolventom jednotlivých stupňov a foriem vzdelávania udeľuje vysvedčenia a diplomy a priznáva akademické tituly a umelecko-akademické hodnosti v súlade so zákonom o vysokých školách.

Vývoj počtu študentov v dennej forme štúdia na VŠMU za posledných 6 rokov uvádza nasledovná tabuľka, z ktorej je zrejmé, že počet študentov v jednotlivých rokoch bol ustálený a mierne výkyvy záviseli podľa vyjadrenia prorektorky pre vzdelávanie od vyššieho záujmu skutočne talentovaných uchádzačov.

Vývoj počtu študentov v dennej forme štúdia v rokoch 2007 – 2012 uvádza nasledovná tabuľka:

Stupeň	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	568	626	638	641	645	627
2	298	312	315	313	333	342
Spolu počet študentov VŠMU	866	938	953	954	978	969

Zdroj: VS VŠMU

Záujem o štúdium na VŠMU je veľký, čo naznačuje aj nasledovný prehľad o prihlásených a skutočne prijatých záujemcoch o štúdium v rokoch 2011 a 2012. Pri výbere je hlavným kritériom talentovanosť uchádzača.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Rok	Denné štúdium	Plánovaný počet	Počet prihlášok	Prijatie	Zápis	Prijatie/Prihlášky %
2011	Prijímacie konanie I. st.	204	985	251	224	25%
	Prijímacie konaie II. st.	162	240	178	175	74%
2012	Prijímacie konanie I. st.	224	983	244	209	25%
	Prijímacie konaie II. st.	179	232	179	171	77%

VŠMU mala k 01.09.2012 akreditovaných celkom 81 študijných programov, z toho 25 pre I. stupeň, 20 pre II. stupeň a 36 pre III. stupeň VŠ vzdelávania.

Akreditované študijné programy pre I. a II. stupeň vysokoškolského vzdelávania VŠMU k 01.09.2012 podľa fakulty uvádza nasledovná tabuľka:

Divadelná fakulta			Filmová a televízna fakulta			Hudobná a tanečná fakulta		
študijný odbor	akad. titul		študijný odbor	akad. titul		študijný odbor	akad. titul	
	I.	II. st.		I.	II. st.		I.	II. st.
Bábkarská réžia a dramaturgia	Bc.		Strihová skladba	Bc.		Teória hudobného umenia	Bc.	
Bábkoherectvo	Bc.		Zvuková skladba	Bc.		Dramaturgia a manažm. hudob. umenia	Bc.	
Bábkarská scénografia a technológia	Bc.		Produkcia a distribúcia filmového umenia a multimédií	Bc.		Strunové a dychové nástroje	Bc.	Mgr.art.
Muzikálové herectvo	Bc.		Filmová a televízna réžia	Bc.		Klávesové nástroje	Bc.	Mgr.art.
Scénická a kostýmová tvorba	Bc.		Vizuálne efekty	Bc.		Cirkevná hudba	Bc.	Mgr.art.
Teória a kritika divadelného. umenia	Bc.		Umelecká kritika a audiovizuálne štúdiá	Bc.		Spev	Bc.	Mgr.art.
Divadelná réžia a dramaturgia	Bc.	Mgr.art.	Animovaná tvorba	Bc.	Mgr.art.	Skladba	Bc.	Mgr.art.
Divadelný manažment	Bc.	Mgr.art.	Kameramanská tvorba a fotografia	Bc.	Mgr.art.	Dirigovanie	Bc.	Mgr.art.
Herectvo	Bc.	Mgr.art.	Dokumentárna tvorba	Bc.	Mgr.art.	Tanečné umenie	Bc.	Mgr.art.
Teória a kritika divadelného umenia	Bc.	Mgr.art.	Dramaturgia a scénaristika	Bc.	Mgr.art.	Komorná hra		Mgr.art.
Divadelná réžia		Mgr.art.	Audiovizuálne štúdiá		Mgr.art.			
Divadelná scénografia		Mgr.art.	Produkcia a manažment umení		Mgr.art.			
Bábkarská tvorba		Mgr.art.	Scénaristika a réžia filmu		Mgr.art.			
			Strihová a zvuková skladba		Mgr.art.			

Tab.: NKÚ SR, Zdroj: VŠMU

NKÚ SR konštatuje, že počet študijných odborov bol od roku 2011 rozšírený o novoakreditovaný bakalársky študijný program Vizuálne efekty, čím škola pružne reagovala na požiadavku mediálneho trhu. Na druhej strane s prihliadnutím na vysoký počet študijných programov NKÚ SR odporúča vykonať analýzu a prijať opatrenia do budúcnosti na prehodnotenie tých študijných programov, absolventi ktorých nenachádzajú na trhu práce dostatočný priestor na svoje uplatnenie. Ku kontrole boli predložené aktuálne študijné plány FTF a HTF VŠMU pre akademický rok 2013/2014, spracované v AIS. Podľa vyjadrenia prodekanov pre vzdelávanie na uvedených fakultách sa v prípade nižšieho počtu študentov niektoré študijné programy neotvárajú. NKÚ SR v tejto súvislosti odporúča prehodnotiť a zefektívniť realizáciu študijných plánov.

VŠMU umožňuje externe absolvovať doplňujúce pedagogické štúdium zamerané na získanie príslušného stupňa pedagogickej kvalifikácie podľa ustanovení § 2 Vyhlášky č. 581/2007 o doplňujúcom pedagogickom štúdiu a zaisťuje potrebné kvalifikačné pedagogické predpoklady pre vyučovanie odborných umeleckých predmetov na základných umeleckých školách a konzervatóriách a vytvára širšie možnosti pre uplatnenie absolventov VŠMU. Doplňujúce pedagogické štúdium škola vykonáva aj ako štvorsesemestrálne štúdium v dennej forme súbežne so štúdiom študijného programu pre študentov v umeleckých odboroch - hudobné umenie a tanečné umenie.

Prehľad o počte absolventov VŠMU v rokoch 2011 a 2012 v I. a II. stupni VŠ vzdelania uvádza podľa jednotlivých fakúlt nasledovná tabuľka:

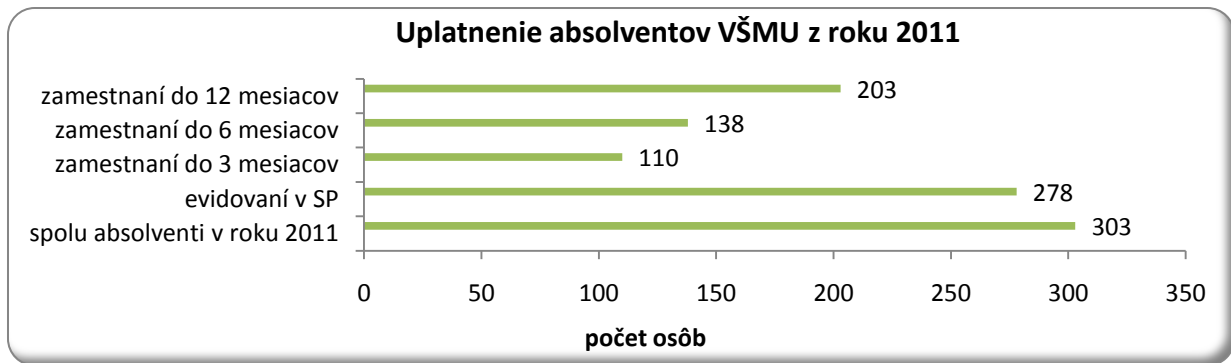
Fakulta	absolventi v roku 2011		absolventi v roku 2012		spolu
	občania SR	cudzinci	občania SR	cudzinci	
Hudobná a tanečná fakulta	113	34	97	31	275
Divadelná fakulta	108	0	85	3	196
Filmová a televízna fakulta	82	5	108	2	197
Spolu VŠMU	303	39	290	36	668

Tab.: NKÚ SR, Zdroj: VS VŠMU

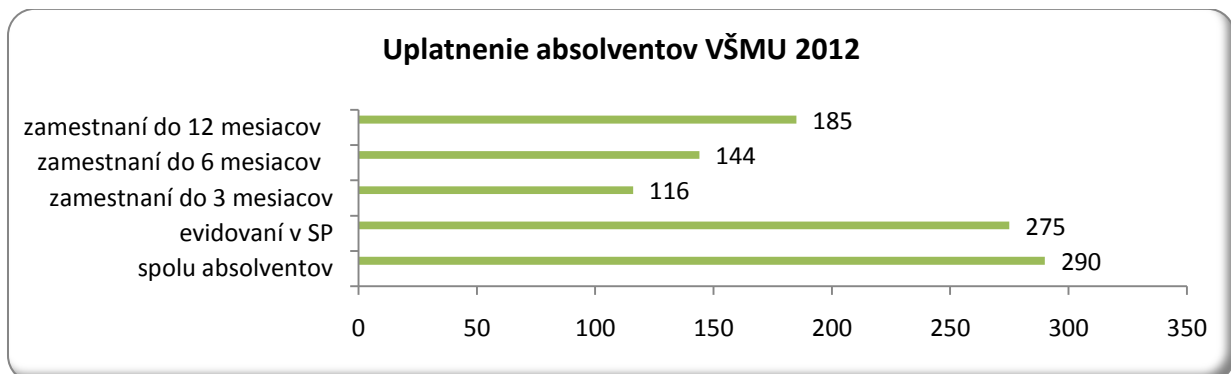
Z tabuľky je zrejmé, že z celkového počtu 668 absolventov VŠMU v rokoch 2011 a 2012 bolo 593 občanov SR a 75 cudzincov.

Kontrolná skupina NKÚ SR si vyžiadala údaje o absolventoch z uvedených rokov 2011 a 2012, ktoré boli následne lustrované v evidencii Sociálnej poisťovne SR (ďalej „SP“) s cieľom získať informácie o ich uplatnení v praxi.

Na základe informácií poskytnutých zo SP, kontrolná skupina NKÚ SR spracovala údaje o evidovaných absolventoch podľa doby od prvého prihlásenia do evidencie platiteľa sociálnych odvodov v časových intervaloch do 3, 6 a do 12 mesiacov od ukončenia štúdia. Výsledky vykonanej analýzy sú zobrazené v nasledujúcich grafoch:

Graf: NKÚ SR, zdroj: VŠMU a SP

Graf: NKÚ SR, zdroj: VŠMU a SP

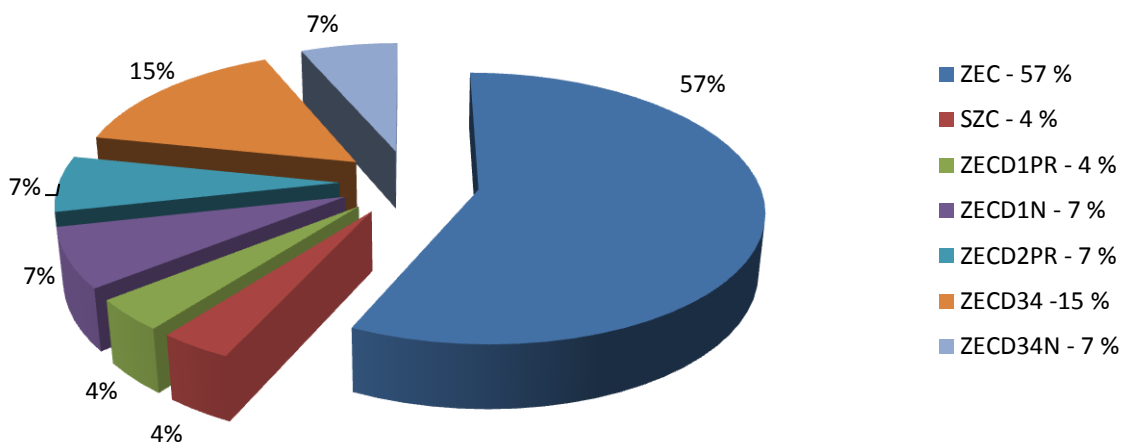
Vykonaním analýzy a porovnaním počtu absolventov s evidenciou v SP kontrolná skupina NKÚ SR zistila rozdiel v počte absolventov a počte evidovaných v SP. Tento rozdiel je z dôvodu neprihlásenia sa do evidencie SP ako platiteľ sociálneho poistenia. Dôvody neprihlásenia sa do SP môžu byť jednak pre neuplatnenie sa na domácom pracovnom trhu, odchodu niektorých absolventov za prácou do zahraničia, prípadne z rozhodnutia niektorých absolventov vykonávať svoju profesiu v tzv. slobodnom povolání.

Podľa zákona č. 461/2003 Z. z o sociálnom poistení príslušník slobodného povolania nie je braný ako SZČO a teda nebol povinný prihlásiť sa do Sociálnej poisťovne. Podľa novely zákona o sociálnom poistení začnú umelci prvýkrát potenciálne platiť sociálne odvody až z aktívnych príjmov dosiahnutých za rok 2012, t. z. od 01.07.2013.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že aj z uvedených dôvodov prehľad o zamestnaní absolventov VŠMU z podkladov SP nie je úplný.

Z údajov poskytnutých SP kontrolná skupina NKÚ SR vykonala analýzu zameranú na typ zamestnaneckého pomeru, z ktorej vyplynulo, že takmer 39 % absolventov evidovaných v SP boli zamestnaní na dohodu (dokonca ako brigádnici), 57 % pracovalo v riadnom zamestnaneckom pomere a 4 % sú evidovaní ako samostatne zárobkovo činná osoba. Detailnejší prehľad o type zamestnania absolventov VŠMU podľa evidencie SP k 30.06.2013 poskytuje nasledovný graf:

Uplatnenie absolventov VŠMU z rokov 2011 a 2012 podľa typu zamestnania

Graf: NKÚ SR, zdroj: VŠMU a SP

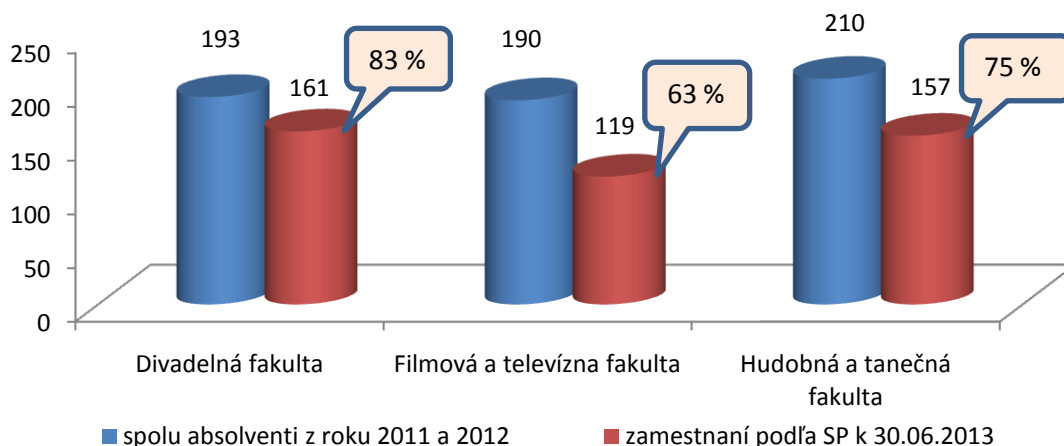
ZEC	zamestnanec
SZC	samostatne zárobkovo činná osoba
ZECD1PR	dohoda o vykonaní práce
ZECD1N	dohoda o vykonaní práce s nepravidel. príjmom
ZECD2PR	dohoda o pracovnej činnosti
ZECD34	dohoda o brigádnickej práci
ZECD34N	dohoda o brigádnickej práci s nepravidelným príjmom

Na základe vykonaného prieskumu v SP o zamestnaní s uvedením zamestnávateľa možno konštatovať, že väčšina absolventov VŠMU sa zamestnala v rámci svojej profesie v divadlách, televízii, filmových a reklamných agentúrach a tiež ako pedagógovia na základných umeleckých či stredných školách.

Nástupom ekonomickej krízy rástol počet nezamestnaných, ktorí si nedokážu rýchlo nájsť prácu aj medzi absolventmi - vysokoškolákmi. Podľa údajov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny SR bolo v evidencii uchádzačov o zamestnanie v septembri 2011 z verejných a súkromných vysokých škôl 6 465 absolventov VŠ. V tejto súvislosti kontrolná skupina NKÚ SR vykonala kontrolu v evidencii ÚPSVaR pričom zistila, že z absolventov VŠMU z rokov 2011 a 2012 bolo k 30.06.2013 evidovaných na úrade práce 63 nezamestnaných, čo je 10,6 % z celkového počtu absolventov so slovenským občianstvom.

Z údajov poskytnutých Sociálnou poisťovňou o zamestnaní absolventov VŠMU spracovala kontrolná skupina NKÚ SR prehľad o úspešnosti ich uplatnenia aj podľa jednotlivých fakúlt, ktoré je znázornené v nasledujúcom grafe:

**Uplatnenie absolventov VŠMU na domácom pracovnom trhu
k 30.06.2013 podľa fakúlt**

Graf: NKÚ SR, zdroj: VŠMU a SP

Najvyššie uplatnenie na slovenskom trhu práce až 83 % má Divadelná fakulta, čo naznačuje, že odliv absolventov tejto fakulty do zahraničia je pravdepodobne najnižší. Naopak menej sa na Slovensku zamestnali absolventi Hudobnej a tanečnej fakulty, ktorí majú viac možností uplatnenia v zahraničí, keďže v týchto oblastiach vplyv jazykovej bariéry nie je významný. Najnižšie percento uplatnenia na domácom trhu práce má Filmová a televízna fakulta, čo však okrem odchodu do zahraničia môže byť do značnej miery ovplyvnené aj skutočnosťou, že absolventi tejto fakulty vo väčšej miere tvoria ako slobodní umelci a teda neboli započítaní do údajov poskytnutých z evidencie Sociálnej poisťovne.

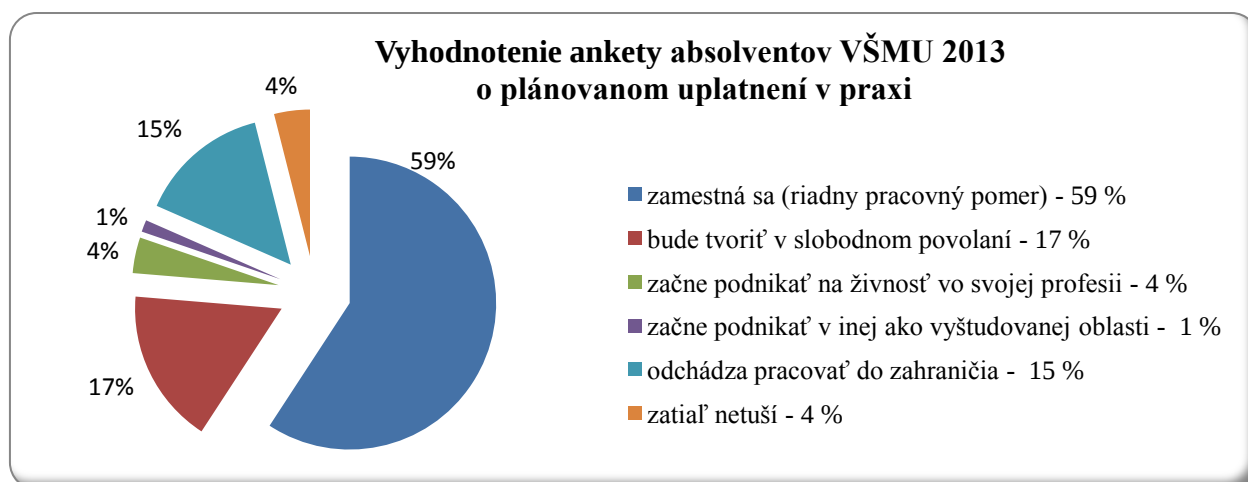
Kontrolná skupina NKÚ SR v tejto súvislosti konštatuje, že absolventi VŠMU sa často uplatnia v praxi ako slobodní umelci, preto z evidencie Sociálnej poisťovne nie je možné získať ucelený obraz o skutočnom uplatnení v praxi a v ktorých oblastiach a subjektoch na trhu práce získavajú angažmán.

O možnostiach resp. zámeroch uplatnenia absolventov VŠMU vykonala kontrolná skupina NKÚ SR v spolupráci s prorektorkou VŠMU pre vzdelávanie prieskum medzi čerstvými absolventmi (jún 2013) Divadelnej fakulty a Hudobnej a tanečnej fakulty VŠMU. Prieskum bol vykonaný formou písomnej ankety s požiadavkou odpovedať na tieto otázky:

- 1. Máte už zabezpečené pracovné miesto?**
- 2. Akou formou budete ako absolvent VŠMU pracovať?**

Z celkového počtu 125 oslovených absolventov sa do ankety aktívne zapojilo 76, čo predstavovalo 63,3 %. Z ankety vyplynulo, že 57 zo zúčastnených absolventov už v čase ukončenia štúdia mali pracovné miesto zabezpečené.

Na druhú otázku až 45 absolventov (t. j. 59 %) odpovedalo, že sa plánuje zamestnať v riadnom pracovnom pomere a len 3 zúčastnení zatiaľ nevedeli čo budú po ukončení štúdia robiť. Výsledky ankety poukazujú tiež na skutočnosť, že takmer 15 % účastníkov ankety má zámer odísť pracovať do zahraničia a 17 % plánuje pracovať v slobodnom povolaní. Iba 2 absolventi uviedli, že budú pracovať v inej ako vyštudovanej oblasti.

Graf: NKÚ SR, zdroj: výsledky ankety u absolventov VŠMU - jún 2013

4.3 Podporné aktivity VŠMU pre uplatnenie absolventov

Škola nevedie evidenciu o uplatňovaní svojich absolventov na trhu práce, avšak vzhľadom na umelecký charakter školy sa už v procese výučby vytvára prepojenia na divadlá, televízie, rozhlas a filmové ateliéry, čo napomáha k úspešnému uplatňovaniu absolventov na trhu práce.

Podľa vyjadrenia prorektorky pre vzdelávanie študenti VŠMU pôsobia ako rovnocenní partneri umelcov v divadlách, hudobných telesách, televízii a filme v SR aj v zahraničí. Filmová a televízna fakulta spolupracuje so združením DAFilms, ktoré je elektronickou platformou pre šesť významných filmových festivalov. FTF prevádzkuje aj študentský filmový klub FK 35mm, ktorý organizuje študijné projekcie filmov, stretnutia s autormi alebo odborníkmi a poskytuje priestor študentom a absolventom fakulty na prezentáciu ich filmových diel. VŠMU usporadúva koncerty, tanečné a divadelné predstavenia a realizuje viac ako 150 hraných, dokumentárnych a animovaných filmov. Prostredníctvom Centra umenia a vedy VŠMU rozvíja spoluprácu s Divadelným ústavom, Slovenským filmovým ústavom, Hudobným centrom, Slovenskou televíziou a vydateľstvami.

Z výročných správ VŠMU vyplýva, že študenti sa pravidelne zúčastňujú na národných a medzinárodných súťažiach, festivaloch a prehliadkach, ktoré sprostredkujú organizačné zložky fakúlt – Festivalové oddelenie, Centrum audiovizuálnej tvorby, Kancelária umeleckej produkcie.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že študenti VŠMU už počas štúdia realizujú časť svojich školských zadaní v profesionálnej praxi so snahou uspieť s umelecky, technicky a esteticky novými dielami a prezentáciami.

Tieto aktivity hodnotí kontrolná skupina NKÚ SR pozitívne, nakoľko vytvárajú lepšie predpoklady a možnosti následného uplatnenia absolventov na trhu práce v rámci EÚ resp. aj v iných krajinách.

Ako negatívum v tejto súvislosti vidí kontrolná skupina NKÚ SR neefektívnosť resp. nízku návratnosť finančných prostriedkov investovaných na štúdium absolventov, ktorí odchádzajú pracovať resp. tvoria v zahraničí, pričom ako vyplynulo z ankety až 15 % študentov už počas štúdia plánuje resp. je rozhodnutá odísť za prácou do zahraničia.

5 Zhrnutie

Kontrola vo VŠMU bola súčasťou kontrolnej akcie NKÚ SR, ktorá vyplynula zo spoločenskej požiadavky na analýzu a kontrolu efektívnosti vysokoškolského vzdelávania z pohľadu uplatnenia absolventov na trhu práce. Výkon kontroly vo VŠMU bol zameraný na preverenie efektívnosti a účinnosti vynakladania prostriedkov štátneho rozpočtu na poskytovanie vysokoškolského vzdelávania v oblasti hudobného, divadelného a filmového umenia a uplatnenie absolventov VŠMU na trhu práce v rokoch 2010, 2011 a 2012.

V roku 2010 boli VŠMU na základe dotačnej zmluvy poskytnuté dotácie z MŠVVaŠ SR vo výške 5 778 176 eur, v roku 2011 vo výške 5 748 346 eur a v roku 2012 predstavovala dotácia 5 777 719 eur. Škola v kontrolovaných rokoch použila poskytnuté finančné prostriedky zo ŠR na programy 077 11 - uskutočňovanie akreditovaných študijných programov, 077 12 - výskumná, vývojová a umelecká činnosť a 077 15 sociálne a motivačné štipendiá v súlade s podmienkami uvedenými v dotačných zmluvách. Závazné ukazovatele čerpania prostriedkov ŠR tým boli dodržané.

Preverením dodržiavania podmienok v zmluvách o poskytnutí dotácií z rozpočtu MŠVVaŠ SR neboli zistené nedostatky. NKÚ SR konštatuje, že realizáciou programu 077 a jeho podprogramov a prvkov škola zabezpečovala plnenie cieľov stanovených v dlhodobom zámere VŠMU, ktoré však nemala premietnuť do merateľných ukazovateľov v zmysle Metodického pokynu MF SR na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42.

Kontrola hospodárenia bola zameraná predovšetkým na využívanie majetku VŠMU v študijnom procese a analýzu vybraných druhov nákladov a výnosov z hľadiska ich efektívneho, použitia pričom bolo zistené nasledovné:

- Účtovná závierka v kontrolovaných rokoch bola v súlade s § 17 zákona o účtovníctve, posledný audit bol vykonaný za rok 2010.
- Inventarizácia hmotného majetku bola vykonaná v roku 2010 a 2012. V roku 2011 škola zavádzala nový spôsob označovania majetku štítkami s čiarovým kódom, pričom bola zistená strata 3 kamier, mikrofónu, notebooku a projektoru v celkovej hodnote 3 869,21 eur. Škodová komisia rozhodla v štyroch prípadoch o náhrade škody zodpovedným zamestnancom. Kontrolou bolo zistené, že predpísaná náhrada škody do termínu výkonu kontroly uhradená nebola a manko bolo zúčtované na ťarchu nákladov VŠMU. Kontrolovaný subjekt pri využívaní majetku vo vzdelávacom procese nepostupoval v súlade s § 3 ods. (2) písm. b) zákona 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií, podľa ktorého je verejnoprávna inštitúcia povinná svoj majetok chrániť pred poškodením, stratou, zničením alebo zneužitím.
- Vnútna kontrola v podmienkach VŠMU nebola preukazná z dôvodu nevyhotovenia písomných záznamov z vykonaných kontrol, čím subjekt nepostupoval v súlade s § 21 zákona 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Analýzou výnosov z hlavnej činnosti bolo zistené, že okrem dotácií z MŠVVaŠ SR, MK SR a Audiovizuálneho fondu, významnú položku výnosov tvorili aj výnosy zo školného a poplatkov spojených so štúdiom, na ktoré VŠMU mala v kontrolovanom období spracované smernice. Zároveň bolo zistené, že značná časť predpísaného školného bola na

základe žiadostí študentov znížená resp. odpustená. Konkrétne v akademickom roku 2010/2011 bolo z predpísaného školného odpustené až 64 %, čo je v absolútnom vyjadrení 119 705 eur s priamym dopadom na výsledok hospodárenia školy.

- Analýzou nákladov bolo zistené, že podstatnú časť nákladov hlavnej činnosti predstavujú náklady na mzdy zamestnancov, ktoré spolu s povinnými sociálnymi odvodmi tvorili až 73 % nákladov financovaných z prostriedkov ŠR. Mzdové náklady v absolútnom vyjadrení v roku 2011 boli vo výške 3 183 769 eur a v roku 2012 vo výške 3 303 885 eur. Priemerná mesačná mzda v roku 2011 dosahovala 914 eur a v nasledujúcom roku došlo k poklesu na 900 eur. Kontrolou bolo zistené, že škola má nepriaznivý pomer počtu vyučujúcich a počtu študentov, keď na jedného vyučujúceho pripadá v priemere 6 študentov. Analýzou vekovej štruktúry bolo zistené, že k 31.10.2012 až 73 zamestnancov (t. j. takmer jedna tretina z celkového počtu zamestnancov) bola vo veku 60-70 rokov. V tejto súvislosti kontrolná skupina NKÚ SR poukazuje na zámery a ciele VŠMU uvedené v DZ na roky 2007 – 2012, pokračovať v zlepšovaní vekovej štruktúry učiteľov, čo však v kontrolovanom období nebolo realizované.
- Kontrolou bolo ďalej zistené, že škola v roku 2011 uzatvorila 358 dohôd o vykonaní práce, na základe ktorých bolo vyplatených celkom 106 443 eur. V roku 2012 škola uzatvorila 518 dohôd, na ktoré vyplatila 159 426 eur. Väčšina dohôd bola uzatvorená s externými pedagógmi, pričom sa dohody uzatvárali na každý semester osobitne, t. j. dve dohody za kalendárny rok.
- Merateľný ukazovateľ efektívnosti vynaložených verejných prostriedkov definovaný v metodickom pokyne MF SR ako priemerné náklady na jednotku výstupu, v tomto prípade náklady na jedného študenta VŠMU. V roku 2011 bolo na jedného študenta VŠMU vynaložených 5 838 eur a v roku 2012 boli náklady na jedného študenta 6 359 eur. V tejto súvislosti kontrolná skupina NKÚ SR posudzovala aj ukazovateľ úspešnosti štúdia sledovaný podielom riadne skončených štúdií na celkovom počte začatých štúdií. V roku 2011 dosiahla úspešnosť v I. stupni štúdia podľa jednotlivých fakúlt 72 - 90 %. V prípade neukončených štúdií a v prípadoch ak absolvent školy nenájde uplatnenie na trhu práce, prostriedky štátneho rozpočtu vynaložené na poskytnutie VŠ vzdelania nie je možno považovať za efektívne použité.

Z hľadiska hodnotenia účinnosti vynaložených verejných prostriedkov na poskytnutie vysokoškolského vzdelania vo VŠMU, kontrolná skupina NKÚ SR posudzovala vzťah medzi plánovaným výsledkom činnosti, za ktorý v tomto prípade považuje použitie verejných prostriedkov na kvalitnú prípravu absolventov v príslušných umeleckých študijných odboroch a skutočným výsledkom tejto činnosti reprezentovaný počet absolventov a ich dosiahnutou kvalitnou umeleckou a odbornou úrovňou. Na základe vykonanej analýzy nákladov a výnosov, kontrolná skupina konštatuje, že v preverovanom období boli verejné prostriedky vynakladané na zabezpečenie akreditovaných študijných programov a bežnú prevádzku v súlade s ich určením a úlohami stanovenými v oblasti rozvojových plánov v Dlhodobom zámere VŠMU.

Kontrolná skupina NKÚ SR v súlade so zámerom kontrolnej akcie vykonala analýzu uplatnenia absolventov I. a II. stupňa VŠMU na trhu práce po úspešnom ukončení štúdia vo vyštudovanom odbore v spolupráci so Sociálnou poisťovňou SR, pričom zistila, že väčšina absolventov VŠMU sa zamestnala v rámci svojej profesie v divadlách, televízii, filmových a reklamných agentúrach a tiež ako pedagógovia na základných umeleckých či stredných školách. Preverením údajov v evidencii ÚPSVaR kontrolná skupina zároveň zistila, že

z absolventov VŠMU z rokov 2011 a 2012 bolo k 30.06.2013 evidovaných na úrade práce 63 nezamestnaných, čo je 10,6 % z celkového počtu absolventov v uvedených rokoch. Kontrolou bolo zistené, že niektorí absolventi VŠMU sa uplatnili v praxi ako slobodní umelci, ktorí až do júna 2013 nemali povinnosť platiť sociálne odvody, preto z údajov Sociálnej poisťovne nebolo možné získať ucelený obraz o ich skutočnom umiestnení po skončení školy.

O možnostiach a zámeroch uplatnenia absolventov VŠMU vykonala kontrolná skupina NKÚ SR prieskum medzi čerstvými absolventmi Divadelnej fakulty a Hudobnej a tanečnej fakulty formou písomnej ankety, podľa ktorej sa 60 % účastníkov ankety plánuje zamestnať v riadnom pracovnom pomere, takmer 15 % účastníkov ankety uviedla, že má zámer odísť pracovať do zahraničia a 17 % plánuje pracovať v slobodnom povolaní.

Kontrolná skupina NKÚ SR pozitívne hodnotí, že VŠMU už v procese výučby vytvára prepojenia na divadlá, televízie, rozhlas a filmové ateliéry, čo napomáha k úspešnému uplatňovaniu absolventov na trhu práce. Prostredníctvom Centra umenia a vedy VŠMU rozvíja spoluprácu s Divadelným ústavom, Slovenským filmovým ústavom, Hudobným centrom, Slovenskou televíziou a vydavateľstvami. K lepšiemu uplatneniu v praxi prispieva aj účasť študentov VŠMU v národných a medzinárodných súťažiach, festivaloch a prehliadkach.

Hlavným cieľom kontroly bolo zistiť stav resp. rovnováhu medzi počtom absolventov VŠMU na jednej strane a úspešnosťou ich uplatnenia a požiadavkami trhu práce na strane druhej.

NKÚ SR dospel k záveru, že nie sú stanovené vyčísliteľné ciele a merateľné ukazovatele pre začlenenia absolventov do zamestnania. Kontrolné zistenia poukazujú na skutočnosť, že súčasný mechanizmus vyplácania finančných prostriedkov pre VŠMU je iba čiastočne podmienený úspešnosťou uplatnenia na trhu práce

6 Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov podľa preverovaných oblastí:

NKÚ SR odporúča:

1. Premietnuť do ročných vykonávacích plánov ciele a aktivity vyplývajúce z Dlhodobého zámeru VŠMU na konkrétne merateľné ukazovatele a indikátory.
2. Zvýšiť účinnosť útvaru vnútornej kontroly zameraním kontrolnej činnosti na dodržiavanie interných predpisov, efektívne vynakladanie finančných prostriedkov na zabezpečenie vyučovacích procesov, procesy vereného obstarávania, poskytovanie štipendií atď. Z výsledkov kontrol spracovať písomné správy resp. záznamy v zmysle zákona o finančnej kontrole a konkrétne zistenia a výsledky kontrol priebežne prerokúvať v AS VŠMU.
3. Vykonať aktualizáciu vnútornej Smernice na zabezpečenie ochrany majetku a Smernice pre činnosť škodovej komisie.
4. Zabezpečiť evidenciu majetku používaného študentmi vo vzdelávacom procese mimo priestorov VŠMU (hudobné nástroje, notové stojany, mikrofóny, kamery a pod.) v súlade so zákonom 176/2004 Z. z. o nakladaní s majetkom verejnoprávnych inštitúcií.

5. V súvislosti s nepriaznivou vekovou štruktúrou vyučujúcich odporúčame vypracovať stratégiu rozvoja ľudských zdrojov.
6. V súčinnosti s MŠVVaŠ SR prijať potrebné opatrenia na zabezpečenie dostupnosti aktuálnych a spoľahlivých údajov, aby bolo možné monitorovať uplatnenie absolventov VŠMU na trhu práce.
7. Na základe analýzy uplatnenia absolventov VŠMU a hodnotením efektívnosti vynaložených prostriedkov NKÚ SR odporúča prehodnocovať počty prijímaných študentov prípadne študijných programov vo vzťahu k spoločenskej požiadavke a možnosti uplatnenia absolventov na trhu práce, ktoré bude z dlhodobého hľadiska efektívnym z pohľadu prínosov pre ekonomiku.
8. NKÚ SR okrem sledovania celkových nákladov na poskytnutie vzdelania v prepočte na jedného študenta, odporúča ako ďalší ukazovateľ efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov sledovať počty študentov, ktorí štúdium neukončili.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 28.10.2013:

Ing. Oľga Mikulová
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Mária Ružičková
členka kontrolnej skupiny

Mgr. Lucia Matúfková
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 05.11.2013.

Doc. akad. mal. Milan Rašla
rektor Vysokej školy múzických umení v Bratislave